

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Národní orgán pro koordinaci

Závěrečná zpráva

Procesní hodnocení implementace územní dimenze

Verze 1.2

Listopad 2019

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

1. Obsah

1. OBSAH.....	2
2. ÚVOD.....	5
3. PŘEDSTAVENÍ HLAVNÍCH ZÁVĚRŮ A DOPORUČENÍ.....	5
4. TEORETICKO-METODOLOGICKÝ ÚVOD K PROBLEMATICE ÚZEMNÍ DIMENZE V RÁMCI NÁRODNÍHO A CELOEVROPSKÉHO KONTEXTU.....	10
5. METODICKÁ ČÁST S PODROBNÝM POPISEM POUŽITÝCH METOD, TECHNIK A POSTUPŮ VČETNĚ TERMÍNŮ JEDNOTLIVÝCH PRACÍ, ROZSAHU VÝBĚROVÝCH SOUBORŮ.....	12
4. VÝSLEDKOVÁ ČÁST DLE ZADANÝCH OBLASTÍ A A B.....	15
EQ A.1 Je NDÚD vhodným nástrojem pro implementaci územní dimenze?	15
EQ A.2 Odpovídá tematické vymezení územní dimenze v NDÚD potřebám vycházejícím z územních/regionálních problémů identifikovaných v analytické části Dohody o partnerství a Strategii regionální rozvoje ČR 2014-2020?	18
EQ A.3 Je koncept územní dimenze chápán jednotně všemi aktéry její implementace (kraje, RSK, zastřešující organizace územních partnerů, řídicí orgány)?.....	24
EQ A.4 Je vymezení územní dimenze v NDÚD dostatečně konkrétní? Je jasně stanoveno, co je cílem její implementace?	26
EQ A.5 Jaké jsou výhody a nevýhody jednotlivých forem zvýhodnění některých vybraných území v rámci výzev OP (samostatné výzvy pro daný typ území, bodové zvýhodnění, či jiné)?	28
EQ B.1 Do jaké míry přispívá Národní stálá konference k zajištění vzájemné provázanosti a koordinaci státu a územních partnerů při implementaci územní dimenze a realizaci DoP a programů spolufinancovaných z ESIF?	30
EQ B.2 Do jaké míry přispívají regionální stálé konference k implementaci územní dimenze?	33
EQ B.3 Pokud regionální stálé konference některé své role neplní, jaké jsou důvody?	40
EQ B.4 Jsou regionální akční plány sestavovány jednotnou metodikou?	42
EQ B.5 Jsou regionální akční plány vhodným nástrojem koordinace územní dimenze?.....	45
EQ B.6 Hodnotí Zprávy o uplatňování územní dimenze dostatečně míru naplňování NDÚD?	47
EQ B.7 Jak přispívají k implementaci územní dimenze ŘO?.....	49
5. MANAŽERSKÁ DOPORUČENÍ DLE ZADANÝCH OBLASTÍ A A B	52
6. PŘÍLOHY ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY	65
Příloha 1 - Metodologický přístup - popis metod.....	65
Příloha 2 - Analýzy NDÚD, DoP a SRR ČR.....	68

Autoři

HaskoningDHV Czech Republic, spol. s r.o.

Sokolovská 100/94, 186 000 Praha 8

IČO 45797170

Mgr. Lenka Brown – vedoucí týmu

Mgr. Miroslava Drahotová – člen týmu

Ing. Marcela Kantová, Ph.D. – člen týmu

Mgr. Simona Marhounová – člen týmu

Mgr. Tom Vrtek – člen týmu

.....

Podpis vedoucího evaluačního týmu (elektronický podpis)

Zadavatel

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Veřejná zakázka v rámci Dynamického nákupního systému „Zajištění evaluačních a analytických služeb pro potřeby řízení DoP, OPTP a IROP“:

Procesní hodnocení implementace územní dimenze

Název projektu:

Evaluace a analytické podklady na podporu řízení DoP II.

Reg. Č. projektu: CZ.08.1.125/0.0/0.0/15_001/0000171

evaluace@mmr.cz; dotaceEU.cz/evaluace

Poděkování

Autoři evaluace děkují zástupcům MMR-ORP ČR i ostatním klíčovým aktérům zapojeným do evaluace za jejich součinnost při realizaci zakázky.

Seznam zkratek

Tabulka 1: Seznam zkratek

Zkratka	Význam zkratky
AJ	Anglický jazyk
CLLD	Community-led Local Development (Komunitně vedený místní rozvoj)
ČJ	Český jazyk
DoP	Dohoda o partnerství
EU	Evropská unie
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
HDHV CZ	HaskoningDHV Czech Republic, spol. s r. o.
IPRÚ	Integrované plány rozvoje území
IROP	Integrovaný regionální operační program
IN	Integrovaný nástroj
ITI	Integrated Territorial Investments (Integrované územní investice)
MAS	Místní akční skupina
MMR – ORP	Ministerstvo pro místní rozvoj – odbor regionální politiky
NDÚD	Národní dokument k územní dimenzi
NSK	Národní stálá konference
OP	Operační program
RAP	Regionální akční plán
RSK	Regionální stálá konference
ŘO	Řídicí orgán
SRR ČR 2014 – 2020	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020

2. Úvod

Tento dokument byl vytvořen společností HaskoningDHV Czech Republic, spol. s r. o. jako závěrečný výstup z plnění zakázky **Procesní hodnocení implementace územní dimenze**. Realizace zakázky probíhala v době 29. 5. 2019 do 13. 11. 2019.

Předmětem zakázky bylo provedení evaluace nastavení procesů v rámci implementace územní dimenze v České republice v programovém období 2014 – 2020 s důrazem na část mimo tzv. integrované nástroje (ITI, IPRÚ, CLLD). Hlavním cílem evaluace bylo zhodnocení a) metodického nastavení implementace územní dimenze a b) koordinace implementace územní dimenze a monitoringu územní dimenze.

Hlavním cílem této zprávy je poskytnout zadavateli informaci o celkovém řešení evaluace o konečných výstupech, výsledcích provedených analýz a šetření, a dále o závěrech a doporučeních.

Evaluační tým by rád poděkoval všem zástupcům MMR-ORP a všem dalším aktérům (zástupci ŘO OP, RSK, územní partneři) kteří se do realizace evaluace zapojili a vstřícně spolupracovali s evaluačním týmem. Bez jejich pomoci by nebylo možné tuto Závěrečnou zprávu zpracovat.

3. Představení hlavních závěrů a doporučení

Evaluace územní dimenze byla zaměřena na zodpovězení celkem 12 evaluačních otázek zacílených na zhodnocení využívání NDÚD, na zhodnocení stávajících forem zvýhodnění vybraných území v rámci OP, na zhodnocení fungování existujících platforem v oblasti územní dimenze (RSK a NSK) a na zhodnocení nyní využívaných forem monitoringu implementace územní dimenze na krajské i národní úrovni (RAP a Zprávy o uplatňování územní dimenze).

Pokud jde o **Národní dokument k územní dimenzi (NDÚD)**, bylo evaluací ověřeno, že tento dokument nevymezuje cíle územní dimenze tak, aby náhled na ně byl napříč zainteresovanými aktéry jednotný. V současné době tak mezi jednotlivými aktéry (MMR ČR, ŘO, zástupci krajů, měst a obcí, další územní partneři) pohled na územní dimenzi liší. Setkali jsme se např. s názory, že územní dimenze je totéž co celá implementace ESIF v ČR. NDÚD tak netvoří základní referenční dokument, který by obsahoval jednoznačnou definici a jasné cíle územní dimenze, které je primárně věnován. Navíc NDÚD řeší pouze vazbu územní dimenze na prostředky z operačních programů, jeho označení za národní dokument tak může vyvolávat klamné očekávání, že se bude vztahovat na všechny dostupné finanční zdroje na národní i regionální úrovni. Dále bylo během provedených šetření zjištěno, že řada aktérů s tímto dokumentem v praxi vůbec nepracuje, resp. část respondentů ho ani nezná. Při přípravě návazného dokumentu by měl být důraz kladen na to, aby se mohl stát skutečně národním referenčním dokumentem. Měl by proto obsahovat jednoznačnou a široce přijímanou definici územní dimenze a jasně vymezovat její cíle. Cíl územní dimenze by mohl být nově vymezen např. jako zajištění realizace relevantních projektů ve specifickém území ve vazbě na dané téma/problém či cílovou skupinu. Nově vymezený cíl územní dimenze by přitom bylo vhodné diskutovat i na existujících platformách, a to za účelem zajištění jednotnějšího vnímání územní dimenze jako takové.

Pokud jde o **Národní stálou konferenci (NSK)**, je tato platforma vnímána jako platforma, která by měla zajišťovat koordinovaný přístup a spolupráci, nicméně ve skutečnosti je často vnímána jako

shromáždění, které má spíše formální než pracovní charakter, jsou zde představovány spíše obecné informace. NSK tak nemá dostatek možností něco konkrétního změnit (má jen omezené kompetence), navíc některé informace zde diskutované jsou již duplicitní (z důvodu existence jiných platforem), program jednání často ani neumožňuje podrobnější diskuze a řešení konkrétních problémů. Význam platformy NSK je tak zejména v její komunikační rovině. S ohledem na existenci řady jiných platforem vytvořených ve vazbě na implementaci ESIF v ČR je však tato platforma pro některé z účastníků již spíše nadbytečná. Kladněji je NSK vnímána spíše regionálními partnery, kteří zdůrazňují možnosti přenosu informací mezi MMR ČR a RSK či mezi RSK navzájem. Pro další programové období doporučujeme jednoznačněji stanovit role jednotlivých zapojených aktérů v NSK při implementaci územní dimenzi a tím i zefektivnit fungování NSK jako takové. Hlavní role NSK by přitom měla být zejména informativní a v oblasti územní dimenze by měli jejím prostřednictvím její členové získávat informace nejen ve vazbě na ESIF, ale i další nástroje regionálního rozvoje. Plenárních zasedání by se přitom měli účastnit relevantní aktéři zastoupení náměstků či náměstkyněmi či řediteli/kami odborů, kteří mají mandát se k diskutovaným otázkám a problémům za svou instituci přímo na jednání NSK i vyjádřit. Také by bylo možno NSK využívat ke komunikace dobré praxe z úrovně RSK, bylo by vhodné zde např. prezentovat, jaké strategické projekty na rozvoj kraje se díky této koncipované podpoře podařilo v území již realizovat.

Co se týká příspěvku **Regionálních stálých konferencí (RSK)** k zajištění vzájemné provázanosti a koordinaci státu a územních partnerů při implementaci územní dimenze, většina respondentů dotazníkového šetření určeného pro členy NSK vidí přínosy RSK zejména ve shromažďování informací a témat v území (úrovni) kraje, v identifikaci a výběru prioritních územních témat, v přenosu informací mezi poskytovatelem podpory a územím. Respondenti dotazníkového šetření určeného pro RSK však shodně uvádějí, že názory RSK nejsou brány příliš vážně, je malá zpětná vazba od ŘO na jejich podněty a požadavky. Přínosy RSK vidí respondenti v tom, že slouží jako platforma pro diskuzi, vyměňování názorů, setkání širokého spektra relevantních aktérů z oblasti ESI fondů a obecně regionální politiky na krajské úrovni. RSK pomáhá sledovat absorpční kapacitu v kraji. Dle názoru respondentů by bylo vhodné roli RSK dále posílit. RSK také často zřizují a koordinují pracovní skupiny dle potřeb konkrétního regionu, nicméně v některých případech jsou některé zřízené pracovní skupiny i dlouhodobě nefunkční. Pro budoucí programové období by bylo vhodné široce diskutovat optimální roli a činnosti zajišťované ze strany RSK v území, bylo by vhodné posílit roli RSK jako iniciátora a koordinátora plánování rozvojových aktivit v regionu. RSK by měla definovat tzv. strategické projekty rozvoje kraje a také zvyšovat absorpční kapacitu území, a to nejen ve vazbě na ESIF, ale i na národní a krajské dotační tituly. Dále by RSK měla iniciovat projekty zaměřené v daném území na tzv. bílá místa, tedy iniciovat projekty, které jsou v daném území potřebné, nicméně u nichž zatím nebyl v daném území žádný žadatel. Ve statutu RSK by bylo také vhodné odlišit roli a povinnosti členů, stálých hostů či hostů. Hosty či stálými hosty by mohli být také zástupci sousedních krajů a zástupci odboru přeshraniční spolupráce MMR. Také by bylo vhodnější rozvolnit pravidla pro obsazování jednotlivých míst v RSK ze strany daného kraje. Statut by měl umožnit, aby předsedou mohl, ale nemusel být hejtman. Hlavní rolí předsedajícího by přitom mělo být podněcování diskuse nad probíranými tématy. Rolí členů RSK by mělo být šíření získaných informací v území horizontálním i vertikálním způsobem. Pro pracovní skupiny RSK by mělo platit, že mohou být jak stálé, tak zřizované ad hoc ke konkrétní problematice.

Pokud jde o zpracovávané **Regionální akční plány (RAP)**, pomohly v rámci mapování absorpční kapacity (s různou mírou podrobnosti) k identifikaci tzv. bílých míst v území. Pozitivně je vnímáno, že je vytvořena databáze projednaných projektových záměrů. Není ovšem zcela vyjasněna role RAP, bez zajištění zdrojů financování mají RAP pouze deklaratorní povahu. RAP tak dává pouze přehled o potenciální absorpční kapacitě území, funguje pouze jako zásobník projektů. Pro další období doporučujeme proto upravit podobu a obsah RAP tak, aby byly zaměřeny pouze na tzv. strategické projekty realizované v daném území, a to bez ohledu na zdroj jejich financování. Jejich sledování, resp. monitoring by následně mohl být jednou z činností RSK (viz výše).

Zprávy o uplatňování územní dimenze jsou spíše informačním materiálem. Popisují zejména vývoj v počtu vyhlášených výzev s územní dimenzí v definovaných specifických cílech operačních programů, počty realizovaných projektů včetně výše finančních prostředků a rovněž souhrnně činnosti platforem NSK a RSK a posun v realizaci integrovaných nástrojů. Většina respondentů proběhlých šetření však pracuje se zprávami zcela výjimečně, zejména zástupci RSK dokument neznají a nepracují s ním. Bylo by proto vhodné pro příští programové období nejprve jednoznačně vymezit, komu jsou tyto zprávy primárně určeny a jaké informace daný subjekt v těchto zprávách očekává. Pokud by měly být tyto zprávy určeny např. zejména RSK, pak by měly obsahovat zejména informace o podpořených projektech na území jednotlivých krajů, a to nejen z ESIF, ale i národních dotačních titulů.

Presentation of main conclusions and recommendations

The evaluation of territorial dimension was aimed at answering 12 evaluation questions focused on evaluation of the use of the NDTD (National Document on Territorial Dimension), on assessment of the existing forms of preferential treatment of selected areas under the terms of OPs (Operational Programme), on assessing operation of the existing platforms in the area of territorial dimension (RPC – Regional Permanent Conference and NPC – National Permanent Conference) and on assessment of forms of implementation of the territorial dimension on the both regional and national level which are currently used (RAP – Regional Action Plan, and Reports on Applying Territorial Dimension).

With respect to the NDTD it was verified, on the basis of the evaluation, that this document doesn't set the objectives of the territorial dimension in a way that the perception of them is homogenous across all stakeholders involved. That means that currently the perception of the territorial dimension differs among individual actors (MRD – the Ministry of Regional Development of the Czech Republic, MA – Managing Authority, representatives of regions, municipalities and other territorial partners). We encountered for example opinions that the territorial dimension is the equivalent of the implementation of ESIF in the CR. The NDTD thus doesn't create the basic referential document which included a clear definition and goals of the territorial dimension to which it is primarily dedicated. In addition, the NDTD is solving only relation of the territorial dimension to the funds from operational programmes, its denoting as a national document thus can evoke misleading expectation that it will be applied to all accessible funds on both the national and regional levels. Further, in the course of surveys and research realized it was found out that lot of actors didn't work with the document in practice at all, or that a part of them didn't even know it. In the course of preparing a follow up document, an emphasis should be put on the effort striving that it could become a real national referential document. Therefore it should include clear and broadly accepted

definition of the territorial dimension and specify clearly its objectives. The target of the territorial dimension could be specified as ensuring implementation of relevant projects in a specific area in relation to a given topic/problem or a target group. At the same time it would be suitable to discuss a newly specified objective also in the terms of the existing platforms with the aim of assuring a more unified perception of the territorial dimension as such.

Regarding the NPC, this platform is perceived as a platform which should assure a coordinated approach and cooperation, however in reality it is often perceived as an assembly which is rather of a formal than of a work character, and here rather general information is presented. The NPC thus doesn't possess enough possibilities to change something specific (it possesses only limited competencies), and some information being discussed here are already duplicate (for the reason of an existence of other platforms), the agenda often even doesn't allow detailed discussions and solutions of concrete problems. The importance of the NPC consists thus mainly in its communicative perspective. With the respect to an existence of a series of other platforms created in relation to the implementation of the ESIF in the CR, this platform is for some of the participants rather redundant. The NPC is more positively perceived rather by regional partners who stress possibilities of an information exchange between the MRD and a RPC and among RPC themselves. For the upcoming programming period, we recommend to specify a more unambiguously roles of individual actors involved in the NPC in the course of the implementation of the territorial dimension and thus to make functioning of the NPC more effective. The main role of the NPC should be mainly informative and in the area of the territorial dimension its members should gain information through mediation of it not only in relation to the ESIF, but even in relation to other tools of regional development. The relevant actors represented by deputy directors of divisions or branches who are authorized to even comment the discussed issues and problems on the behalf of their institution in the course of the NPC negotiations should participate in plenary sessions. It would also be possible to use the NPC to communicate best practises from the level of RPCs, it would be suitable to present here for example what strategical regional development projects were successfully implemented in the area thanks to this outlined support.

Regarding RPCs contribution to ensuring mutual links and coordination of the state and territorial partners in the course of the implementation of the territorial dimension, the most respondents of the questionnaire survey designated for the NPC members see mainly gathering information and topics in the area (at the level) of a region, identification and depicting preferred territorial topics, information exchange between a support provider and an area as the RPC benefits. However, the respondents of the questionnaire survey for the RPCs state coincidentally that the opinions of the RPC are not taken seriously, there is a little feedback from the MA to their initiatives and requests. The respondents see facts that a RPC serves as a platform for discussion, opinion exchange, meeting of a broad spectrum of relevant actors from the sphere of the ESI funds and regional politics generally at the regional level as the RPCs benefits. A RPC helps to follow absorptive capacity in the region. In accordance with the respondents' opinion it would be suitable to foster the RPCs' role. The RPCs also establish and coordinate work groups in accordance with the needs of a concrete region, however in some cases some of the established work groups are non-functional in the long-term. For the upcoming programming period it would be suitable to broadly discuss an optimal role and activities ensured by the RPC in the area, it would be suitable to foster a role of the RPC as an initiator and a coordinator of planning of development activities in the region. The RPCs should define so called strategic regional development projects and also increase the absorptive capacity of the area, not

only in relation to the ESIF, but even in relation to national and regional subsidies. Further the RPCs should initiate projects aimed at so called grey areas in the area, that implies to initiate projects that are needed in the given area, however with respect to them there haven't been any applicant so far. It would also be suitable to appropriately differentiate between a role and obligations of members or (permanent) guests. Also representatives of neighbour regions and representatives of the department of a cross-border cooperation of the MRD could become guests or permanent guests. It also would be suitable to soften the rules for an appointment of individual seats in the RPCs from the side of the given region. The statutes should enable that a county representative can be a chairman (but doesn't have to). The main role of a chairman should at the same time consists in encouraging discussion on topics discussed. The role of the RPC members should be disseminating information in the area both horizontally and vertically. It should stand for the work groups that they can be both of a permanent nature and established ad hoc in connection with a specific problem.

Regarding the elaborated **RAPs**, they helped to identify the so called grey areas in the area of an absorptive capacity (with a different level of details). It is perceived positively that a database of debated project ideas has been created. However the role of the RAPs isn't completely clarified, the RAPs are only of a declaratory nature without ensuring any funds. A RAP thus provides only an overview over potential capacity of the area, while functioning only as a list of projects. So for the upcoming period we recommend to adjust a form and contents of the RAPs so that they are focused only on so called strategic projects in the given area, regardless a source of their financing. Their follow up, or rather monitoring could subsequently be one of activities of the RPCs (see above).

Reports on Applying Territorial Dimension represent rather information material. They describe particularly development in a number of calls launched with a territorial dimension in defined specific objectives of operational programmes, a number of realized projects including a level of financial means and also totally activities of the NPC and the RPCs and a shift in implementation of integrated instruments. However the most of the respondents of the surveys realized works with the reports only occasionally, particularly the RPC representatives don't know the document and don't work with it. Thus is why it would be suitable for the upcoming period to unambiguously define for whom these reports are primarily intended and what information are expected by the given subject in these reports. If these reports should be primarily intended for example for the RPCs, then they should particularly include information on supported projects in the area of individual regions, not only from the ESIF, but also from the national subsidies.

4. Teoreticko-metodologický úvod k problematice územní dimenze v rámci národního a celoevropského kontextu

I. Úvod do problematiky územní dimenze v programovém období 2014 – 2020

Územní dimenze představuje významnou součást evropské politiky soudržnosti zaměřené na sociální a ekonomickou, ale také právě územní soudržnost EU. Tzv. územní agenda byla v rámci EU zahájena v roce 2017 a nově upravena dokumentem Územní agenda EU 2020. Ten vymezuje i základní evropský kontext rozvoje problematiky územní dimenze v jednotlivých členských státech EU.

Územní dimenze přípravy a provádění politik je velmi zásadní, a to zejména z toho důvodu, že většina realizovaných politik má výrazné územní dopady. Právě z tohoto důvodu je této problematice věnována stále větší pozornost.

II. Evropský kontext

Územní agenda EU 2020 vyjadřuje jednoznačnou podporu územní soudržnosti v Evropě jakožto cíl, který pro EU zavedla Lisabonská smlouva (viz čl. 3 Smlouvy o EU). Cílem Územní agendy EU 2020 je přitom poskytnutí strategických směrů pro územní rozvoj a podpora zohlednění územní dimenze v různých politikách na všech úrovních správy. Vyšším cílem je také zajištění, že provádění Strategie Evropa 2020 bude zajištěno v souladu se zásadami územní soudržnosti. Cílů Strategie Evropa 2020 je přitom možno dosáhnout pouze v případě, že bude zohledněn územní rozměr této strategie. Hlavním důvodem je skutečnost, že možnosti rozvoje jednotlivých regionů se mohou i výrazně lišit.

Zároveň platí, že většina politik má i významné územní dopady. „Koordinace různých odvětvových politik za účelem optimalizace územního dopadu a co největší soudržnosti může výrazně zvýšit jejich úspěšnost a pomoci zabránit negativním vlivům vzájemně rozporných politik na všech územních úrovních.“ (Územní agenda, str. 3). Dále však k územní soudržnosti přispívá místně zaměřený přístup k vytváření politik. Ten „je založen na zásadách horizontální koordinace, vytváření politik na základě faktů a integrovaném rozvoji funkčních oblastí a uplatňuje zásadu subsidiarity prostřednictvím přístupu víceúrovňové správy“. (Územní agenda, str. 4). Cílem tohoto přístupu je využít potenciálu území díky rozvojovým strategiím založeným na znalostech místních a regionálních potřeb. Také platí, že „územní celky se společným potenciálem či výzvami mohou spolupracovat při hledání společných řešení a využít svůj územní potenciál sdílením zkušeností“. (Územní agenda, str. 4).

Právní rámec upravující programové období 2014 – 2020 oblast evropské politiky soudržnosti dává členským státům nové možnosti, jak využít podporu čerpanou z ESIF pro udržitelný urbánní rozvoj a podporu dalších územních strategií. Hlavním nástrojem jsou přitom v evropském kontextu integrované územní investice (tzv. ITI) a komunitně vedený místní rozvoj (CLLD) reagující přímo na potřeby území v daném regionu.

Studie „integrated territorial and urban strategies: how are ESIF adding value in 2014 – 2020“ dokazuje, že podpora územních strategií se na území EU v období 2014+ výrazně zvýšila. Nejčastěji přitom má podobu podpory urbánního rozvoje, a to napříč členskými státy EU. Mnoho z implementovaných strategií je přitom zcela nových, což přispívá k podpoře inovativnosti a adaptace v myšlení a zavedené praxi.

Pro další období se předpokládá další posílení využívání územního přístupu, nicméně je očekáváno zjednodušení stanovených právních podmínek a také zavedení větší flexibility při jeho programování. Zároveň byly identifikovány potřeby větší podpory v oblasti budování kapacit umožňujících efektivní implementaci územně zaměřených strategií na místní úrovni a dále také větší zapojení (participaci) místních obyvatel. Také v oblasti monitoringu a evaluací bude třeba věnovat podpoře územní dimenze i v budoucnosti stále větší pozornost.

Ačkoli evropská nařízení explicitně zmiňují právě ITI a CLLD, umožňuje jejich obecnější dikce také další způsoby naplňování územní dimenze ve vazbě na podporu dalších územních strategií. Této příležitosti bylo využito právě v ČR, blíže viz dále.

III. Národní kontext

Regionální politika Česka a podpora regionálního rozvoje prochází kontinuálním vývojem odrážejícím jak širší procesy v EU, tak posuny v pojení národních veřejných politik. K vyváženému rozvoji regionů je možné dojít pouze tak, pokud bude rozvíjen udržitelný rozvoj, tzn., bude zachována rovnováha mezi sociálním, ekonomickým a environmentálním pilířem.

Významným znakem veřejné správy v ČR je tzv. smíšený systém, který rozlišuje činnost v samostatné a přenesené působnosti. Realizace regionální politiky a interpretace probíhajících rozvojových procesů se odráží od existujících rozvojových struktur. Zásadní je struktura veřejné správy a rozdělení kompetencí mezi státní správou, krajskou samosprávou a obecní samosprávou.

V ČR má podpora územní dimenze v programovém období 2014 – 2020 několik základních podob. Kromě výše uvedených ITI jsou zde implementovány také integrované plány rozvoje území (tzv. IPRÚ), strategie CLLD zpracované místními akčními skupinami (MAS) v souladu s přístupem Leader a dále je územní dimenze podporována u vybraných specifických cílů realizovaných operačních programů (OP) pomocí dalších forem koncentrace prostředků v potřebných oblastech, a to buď bodovým zvýhodněním vhodně lokalizovaných projektů či vypisováním specifických výzev zaměřených na dané území. Detailní přehled podpory formou bodového zvýhodnění a vypisování samostatných výzev je předmětem této evaluace, a proto jsou další informace k této oblasti podrobně uvedeny ještě i v dalších částech této zprávy.

V Česku byl zároveň vytvořen Národní dokument k územní dimenzi, který se zaměřuje na koordinaci intervencí jak na národní tak na regionální úrovni. Cílem dokumentu je zajistit prostřednictvím programů Evropských strukturálních a investičních fondů cílenou podporu vyváženého rozvoje území.

IV. Zdroje dat

- Integrated territorial and urban strategies: how are ESIF adding value in 2014-2020? Executive summary.
- Územní agenda Evropské unie 2020
- Strategie Evropa 2020
- Dohoda o partnerství pro programové období 2014 – 2020
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020
- Národní dokument k územní dimenzi (verze 2, září 2015)

5. Metodická část s podrobným popisem použitých metod, technik a postupů včetně termínů jednotlivých prací, rozsahu výběrových souborů

V této kapitole je stručně shrnuta metodická část realizované zakázky, popis použitých metod, postupů, uveden je rozsah výběrových souborů a termíny jednotlivých šetření.

Podrobně byl evaluační design pro jednotlivé oblasti i stanovené evaluační otázky zpracován ve Vstupní zprávě.

Metodologický přístup - popis metod

Navržený metodický přístup byl rozdělen do dvou vzájemně úzce souvisejících oblastí, a to v souladu se zadáním této evaluace.

V obou částech byl využit desk research, polostrukturované individuální rozhovory (osobní i telefonické), dotazníková šetření (CAWI), obsahová analýza, srovnávací analýza, syntéza. Podrobné využití uvedených evaluačních metod ve vazbě na stanovené evaluační otázky je podrobně uvedeno v příloze této Závěrečné zprávy.

Přehled termínů jednotlivých prací

Velikost a výběr vzorků

Velikost vzorku zástupců relevantních organizací, s nimiž byly vedeny rozhovory, stejně tak jako velikost vzorku pro dotazníkové šetření zcela odpovídaly podmínkám uvedeným v zadávací dokumentaci k této zakázce.

Tzn., že ve vazbě na evaluační okruh A byly vedeny hloubkové polostrukturované rozhovory se zástupci všech relevantních ŘO odpovědných za naplňování územní dimenze, a to vždy s min. 1 respondentem za každý ŘO. Dále byly v rámci evaluačního okruhu A vedeny hloubkové polostrukturované rozhovory se zástupci MMR-ORP odpovědnými za implementaci územní dimenze, a to se 2 respondenty. V rámci stejného evaluačního okruhu (tj. A), byly rozhovory vedeny také se zástupci sekretariátu RSK (vždy s minimálně 1 respondentem za každý sekretariát RSK) a vždy s min. 1 respondentem územních partnerů, kterými jsou AK ČR, SMO ČR, SNS a NS MAS.

V rámci evaluačního okruhu B bylo zajištěno dotazníkové šetření, které bylo otevřené zástupcům sekretariátů RSK, a také všem členům RSK a dále těm členům Národní stálé konference, kteří disponují hlasovacím právem. Osloveno tak bylo 596 respondentů.

V rámci evaluačního okruhu B byly zajištěny také hloubkové polostrukturované rozhovory se zástupci sekretariátů RSK, a to 13 respondenty za všechny RSK dohromady, a dále se členy RSK, kde bylo šetřeno 5 respondentů ze souboru všech členů RSK. Rozhovory však byly vedeny i se zástupci MMR-ORP odpovědnými za koordinaci územní dimenze.

Dále se ve vazbě na řešení evaluačního okruhu B vybraný zástupce evaluačního týmu účastnil 3 jednání RSK a účastní se jednání Národní stálé konference.

Dotazníková šetření

Dotazníková šetření byla respondentům rozeslána prostřednictvím zadavatele - zástupců MMR – ORP. V průběhu šetření byl zaslán rovněž z úrovně zadavatele e-mail s poděkováním za vyplnění dotazníku a zároveň žádostí těm, kteří ještě nestihli dotazník vyplnit. Na dotazníkové šetření pro sekretariáty a členy RSK byli zástupci jednotlivých RSK upozorněni také prostřednictvím pracovníka MMR-ORP na setkání RSK předcházející termínu dotazníkového šetření. S ohledem na dobu dovolených bylo dotazníkové šetření po dohodě se zadavatelem o týden prodlouženo.

Dotazníkové šetření pro členy NSK probíhalo ve dnech 19. 7. - 12. 8. 2019. Osloveno bylo 35 respondentů, dotazník vyplnilo 13 osob, tj. 37 %.

Dotazníkové šetření pro sekretariát a členy RSK probíhalo ve dnech 19. 7. – 12. 8. 2019. Osloveno bylo 596 respondentů, odpovědi zaslalo 102 respondentů, tj. 17 %.

Informace z provedených šetření jsou zohledněny v relevantních evaluačních otázkách, celkové vyhodnocení dotazníků je pak uvedeno v samostatných přílohách této zprávy.

Rozhovory se zástupci MMR – ORP

Rozhovory se zástupci MMR – ORP proběhly dne 24. 6. 2019 a 2. 7. 2019.

Rozhovory se zástupci ŘO

Tabulka 2: Termíny rozhovorů se zástupci ŘO

Řídící orgán	Termín osobního rozhovoru
IROP	16. 7. 2019
OP D	30. 7. 2019
OP PIK	16. 7. 2019
OP TP	31. 7. 2019
OP VVV	13. 8. 2019
OP Z	18. 7. 2019
OP ŽP	12. 8. 2019
PRV	19. 7. 2019
OP PPR	16. 8. 2019

Rozhovory se zástupci sekretariátu a členy RSK

Tabulka 3: Termíny rozhovorů se zástupci sekretariátu a členy RSK

RSK	Termín telefonického rozhovoru
Jihočeského kraje	21. 8. 2019
Jihomoravského kraje	2. 9. 2019
Karlovarského kraje	3. 9. 2019
Kraje Vysočina	25. 9. 2019
Královéhradeckého kraje	20. 8. 2019
Libereckého kraje	2. 9. 2019
Moravskoslezského kraje	3. 9. 2019
Olomouckého kraje	21. 8. 2019
Pardubického kraje	21. 8. 2019
Plzeňského kraje	22. 8. 2019
Středočeského kraje	2. 9. 2019
Ústeckého kraje	2. 9. 2019

RSK	Termín telefonického rozhovoru
Zlínského kraje	22. 8. 2019
Člen RSK - starosta	2. 9. 2019
Člen RSK - starosta	5. 9. 2019
Člen RSK – 1. místopředseda	4. 9. 2019
Člen RSK – RIS manažer	3. 9. 2019
Člen RSK - starosta	2. 9. 2019

Rozhovory se zástupci územních partnerů

Tabulka 4: Termíny rozhovorů se zástupci územních partnerů

Instituce	Termín telefonického/osobního rozhovoru
SMS ČR	27. 8. 2019
AK ČR	2. 9. 2019
SMO ČR	4. 9. 2019
NS MAS	27. 8. 2019

Účast na jednáních RSK a NSK

Jednání RSK se účastnila členka evaluačního týmu Mgr. Miroslava Drahotová, a to po předchozí dohodě za zástupci zadavatele.

16. zasedání RSK Olomouckého kraje – dne 11. 9. 2019 v době od 9 do 11 hodin, Jeremenkova ul., hotel Clarion, Olomouc.

19. zasedání RSK Středočeského kraje – dne 16. 9. 2019 v době od 14 do 16.45 hodin, Zborovská ul. Praha 5, sídlo KÚ Středočeského kraje.

19. zasedání RSK Jihomoravského kraje – dne 27. 9. 2019 v době od 9 do 11.45 hodin, Žerotínovo nám., Brno, sídlo KÚ Jihomoravského kraje.

Účast na jednání NSK dne 17. 10. 2019 od 10 do 15.30 hodin v Praze.

4. Výsledková část dle zadaných oblastí A a B

V této kapitole jsou představeny zjištění, závěry a odpovědi na evaluační otázky dle jednotlivých oblastí, tj. A – Metodické nastavení implementace územní dimenze a B - Koordinace implementace a monitoring územní dimenze. Závěry jsou zaměřeny na souhrn klíčových zjištění dané evaluační otázky.

Oblast A – Metodické nastavení implementace územní dimenze

EQ A.1 Je NDÚD vhodným nástrojem pro implementaci územní dimenze?

Odpověď na EQ

NDÚD je v současném programovém období s ohledem na identifikované silné a slabé stránky a jeho využívání v praxi pouze částečně vhodným nástrojem pro implementaci územní dimenze.

Způsob řešení

Pro zodpovídání této evaluační otázky byl proveden důkladný desk research zaměřený na srovnání obsahu NDÚD, DoP a SRR 2014-2020. Zajištěny byly polostrukturované rozhovory se zástupci relevantních OP zodpovědných za naplňování územní dimenze, se zástupci MMR-ORP, se zástupci sekretariátu RSK, členy RSK a zástupci územních partnerů AK ČR, SMO ČR, NS MAS. Vlastní odpověď na stanovenou EQ byla zajištěna formou syntézy všech dílčích zjištění získaných na základě uplatnění výše uvedených evaluačních metod.

Zjištění

Národní dokument k územní dimenzi se zaměřuje na koordinaci intervencí na národní a regionální úrovni s cílem zajistit prostřednictvím intervencí z programů ESI fondů cílenou podporu vyváženého rozvoje území. Obsahem dokumentu je identifikace územních průřezů intervencí relevantních programů ESI fondů. Na druhou stranu se ukazuje, že NDÚD nepředstavuje dostatečně referenční dokument, který by stanovil jednoznačnou definici územní dimenze a vymezoval její cíle. To bylo potvrzeno mj. v rámci šetření vázaných na evaluační otázku A.3 zaměřenou na ověření, zda je konceptu územní dimenze rozuměno všemi aktéry stejně. Jiný náhled na cíle územní dimenze ze strany jednotlivých zainteresovaných aktérů následně implikuje i rozdílné očekávání v oblasti její implementace, a to včetně očekávání od existujících platforem, které jsou k implementaci územní dimenze v ČR a jejích regionech zřízeny.

NDÚD je závazný pro řídicí a další orgány, včetně územních partnerů, podílející se na přípravě a realizaci OP, řídí se jím územní partneři zapojení v RSK a NSK. Je to dokument schválený vládou ČR, je výsledkem shody jednotlivých dotčených resortů. Smyslem je definovat pro ŘO vodítko, v jakých oblastech se očekává implementace územní dimenze, ve kterých oblastech by bylo vhodné zvýhodnit některé typy regionů – městské, venkovské či nějak zaostávající. Definuje rovněž partnerství při implementaci územní dimenze definováním jednotlivých platforem (RSK, NSK). Názory ŘO na vymezení územní dimenze v rámci jednotlivých tematických oblastí se však liší. Některé ŘO poukazují i na to, že jimi řešená resortní agenda není v souladu s pravidly územní dimenze řešitelná. I v této oblasti tak dokument nepředstavuje dostatečné a jednoznačné vodítko, jak v praxi územní dimenzi ze strany všech zainteresovaných stran realizovat.

Srovnání obsahu NDÚD, DoP a SRR 2014-2020 je popsáno v EQ A.2. Z provedeného srovnání jednoznačně vyplývá, že mezi těmito dokumenty existují přímé vazby týkající se tematického zaměření podporovaných oblastí.

Během provedených šetření bylo také zjištěno, že s NDÚD většina respondentů při své každodenní činnosti nepracuje, část z nich ho ani nezná. (názor se objevoval napříč skupinami respondentů, tj. jednalo se o zástupce relevantních OP zodpovědných za naplňování územní dimenze, zástupce MMR-ORP, zástupce sekretariátu RSK, členy RSK a zástupce územních partnerů AK ČR, SMO ČR, NS MAS). Odpovědi jednotlivých skupin aktérů se lišily jen v dílčích aspektech, nelze v nich vysledovat odlišnosti charakteristické právě pro některou z oslovených skupin respondentů.

Skutečnost, že s dokumentem většina respondentů nepracuje, však velmi úzce souvisí s tím, kdy tento dokument vznikl a také s tím, že není dále průběžně aktualizován. Dokument totiž vznikl až po přípravě jednotlivých programů ESIF, jimiž má být územní dimenze v souladu s NDÚD mj. naplňována.

Pokud jde o hodnocení srozumitelnosti tohoto dokumentu, nejčastěji se v dotazníkovém šetření a při rozhovorech objevovaly odpovědi „spíše srozumitelný“ a „spíše nesrozumitelný“. Zároveň, jak již bylo uvedeno výše, bylo uváděno, že respondenti s dokumentem většinou nepracují nebo pracují jen jeden až dvakrát do roka.

Dle názoru některých respondentů byl dokument důležitý, když se nastavoval, v současné době už však není vzhledem ke způsobu jeho zpracování zcela aktuální. Zástupci OP si navíc umí představit, že by takový dokument neexistoval a pravděpodobně by stačilo, kdyby byly principy územní dimenze zohledněny v jednotlivých dokumentech OP (programový dokument, harmonogram a specifikace výzev, využití integrovaných nástrojů, kritéria pro hodnocení projektů apod.)

Dále uvedené informace představují souhrn dalších odpovědí získaných v dotazníkových šetření, či z rozhovorů vedených v jednotlivými skupinami respondentů. Konkrétně byly další otázky těchto metod sběru dat zacíleny na zhodnocení hlavních přínosů, silných a slabých stránek NDÚD. Přehled různých zaznamenaných odpovědí uvádíme níže.

Identifikované přínosy a silné stránky dokumentu NDÚD:

- první pokus uceleného pohledu na řešení problematiky územní dimenze (souhrnná informace o možnostech řešení této problematiky prostřednictvím intervencí z ESIF v různých tematických oblastech), zejména pro MMR-ORP a územní partnery je přínosem, že se podařilo NDÚD prosadit
- dokument schválený vládou, výsledek shody resortů
- ucelený přehled a základní rámec pro ÚD (o typech a tematických oblastech územní dimenze, způsobu koordinace a monitoringu územní dimenze)
- přiměřeně stručný dokument, vše k ÚD je v jednom dokumentu a je to přehledné (tj. definice a typy územní dimenze, tematické vymezení, přehled podporovaných oblastí z jednotlivých operačních programů, platformy pro koordinaci územní dimenze, alokace na realizaci územní dimenze)

- definované zacílení podpory z OP pro potřeby území (přehledně uvedeny jednotlivé specifické cíle, prostřednictvím kterých je územní dimenze naplňována; otevření obecné možnosti cílení podpor do konkrétních území)
- ucelený koncept snižování územních disparit
- využití integrovaných nástrojů (ITI, CLLD, IPRÚ prostřednictvím jednotlivých operačních programů)

Zároveň se objevoval opakovaně u respondentů ze všech šetřených skupin i názor, že NDÚD žádný přínos nemá.

Identifikované slabé stránky dokumentu NDÚD:

- dokument víceméně reagoval na již definované intervence v OP (špatné načasování zpracování takového typu dokumentu)
- obsahuje obecné informace (dle respondentů např. jen vyjmenovává podporované specifické cíle v jednotlivých OP, vymezuje základní typy územní dimenze)
- údaje v dokumentu nejsou aktualizované, nereaguje na změny (např. RE:START – nastoupil do zacílení výzev později, v dokumentu není zohledněno)
- dokument nemá praktickou využitelnost (viz výše, není průběžně aktualizován, respondenti ho neznají a nepracují s ním)
- chybí provázanost s dalšími dotačními tituly (národní dotační tituly, krajské dotační tituly apod.) a územní politikou
- hodně témat (např. jsou zahrnuty do ÚD i oblasti intervence, které nevyžadují zacílení na konkrétní území, ale jsou v zásadě plošného charakteru a zapojení územních partnerů může být v poloze spolupráce a výměny informací, bez potřeby koordinace)
- nejsou správně definovány věcné oblasti podpory relevantní pro ÚD (např. jsou zahrnuty do ÚD i oblasti intervence, které nevyžadují zacílení na konkrétní území, ale jsou v zásadě plošného charakteru, např. v rámci OP Z)
- mechanismus koordinace ÚD je velmi robustní (mnoho zapojených aktérů v jednotlivých platformách, nevyjasněnost kompetencí)
- typy územní dimenze jsou popsány občas nekonkrétně (např. nižší konkrétnost v oblasti životního prostředí, není stanoven indikátor, který by určil, jaké území spadá do ÚD; chybí např. definice území, která jsou více postižena z hlediska kvality ovzduší, znečištění vod apod.)

Závěry

- V teoretické rovině by měl dokument typu NDÚD existovat v případě, že v něm bude jednoznačně vymezena definice územní dimenze a popsány její hlavní cíle a mechanismy naplňování.
- Mohl by v takovém případě totiž představovat potřebný referenční dokument, který umožní sladit pohled na územní dimenzi napříč zainteresovanými aktéry a tím i sladit očekávání, které od sebe navzájem i od existujících platform zřízených za účelem implementace územní dimenze jednotliví zainteresovaní aktéři mají.
- Souhrnně lze konstatovat, že se současným NDÚD většina aktérů nepracuje, část z nich ho nezná. Odpovědi (ke znalosti, přínosům, srozumitelnosti, slabým a silným stránkám

dokumentu apod.) od různých oslovených aktérů (zástupci relevantních OP zodpovědných za naplňování územní dimenze, se zástupci MMR-ORP, se zástupci sekretariátu RSK, členy RSK a zástupci územních partnerů AK ČR, SMO ČR, NS MAS) se odlišovaly jen v dílčích aspektech.

- Identifikované silné stránky NDÚD: ucelený přehled a základní rámec pro ÚD, definované zacílení podpory z OP pro potřeby území, přiměřeně stručný dokument.
- Identifikované slabé stránky NDÚD: dokument obsahuje obecné informace a nemá praktickou využitelnost (průběžně ho nijak nepotřebují a nepracují s ním), údaje v dokumentu nejsou aktualizované (nereaguje na změny), chybí provázanost s dalšími dotačními tituly (národní dotační tituly, krajské dotační tituly apod.) a územní politikou, obsahuje hodně témat.

EQ A.2 Odpovídá tematické vymezení územní dimenze v NDÚD potřebám vycházejícím z územních/regionálních problémů identifikovaných v analytické části Dohody o partnerství a Strategii regionální rozvoje ČR 2014-2020?

Odpověď na EQ

Tematické vymezení územní dimenze v NDÚD odpovídá potřebám vycházejícím z územních/regionálních problémů identifikovaných v analytické části DoP a SRR ČR 2014 – 2020.

Způsob řešení

Pro zodpovězení této evaluační otázky byl proveden důkladný desk research NDÚD, DoP a SRR ČR 2014 – 2020. Informace byly následně doplněny o poznatky zjištěnými během polostrukturovaných rozhovorů se zástupci MMR – ORP, zástupci relevantních OP, sekretariátů RSK i zástupců územních partnerů. Vlastní odpověď na stanovenou EQ byla zajištěna formou syntézy všech dílčích zjištění získaných na základě uplatnění výše uvedených evaluačních metod.

Zjištění

Tematické vymezení územní dimenze v NDÚD bylo zpracováno v návaznosti na hotové programové dokumenty, a to Integrovaný regionální operační program (IROP), Operační program Doprava (OP D), Operační program Životní prostředí (OP ŽP), Operační program Zaměstnanost (OP Z), Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK), Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV), Operační program Praha – pól růstu (OP PPR).

Z polostrukturovaných rozhovorů s relevantními aktéry (MMR-ORP, zástupci ŘO relevantních OP, zástupci RSK a územních partnerů) bylo zjištěno široké spektrum názorů na tematické provazby výše uvedených dokumentů, část respondentů jen konstatovala soulad a více to nespécifikovala. Jak již bylo uvedeno v předchozí otázce, názory ŘO na vymezení územní dimenze v rámci jednotlivých tematických oblastí se liší. Některé ŘO poukazují i na to, že jimi řešená resortní agenda není v souladu s pravidly územní dimenze řešitelná.

Některé z dalších názorů uvádíme dále:

- „V obecné rovině odpovídá tematické vymezení ÚD v NDÚD potřebám vycházejícím z územních či regionálních problémů identifikovaných v DoP, v potaz však nebere

připravenost, zajištění financování a to, že ekonomické prostředí se vyvíjí a mění. Není možné prognózovat vývoj na delší dobu.“

- *„Vazba mezi DoP a NDÚD je přímá. V DoP jsou definovány typy územní dimenze, které NDÚD rozpracovává.“*
- *„Vazba na SRR není tak přímá jako v případě DoP, SRR definuje spíše území pro implementaci ITI nebo slabých regionů, které pak NDÚD podporuje.“*
- *„Když byl dokument psán, tak tematické vymezení ÚD odpovídalo. V současné době už ne zcela, nejsou zohledněny dílčí změny, měl by je reflektovat a měl by být aktualizován ke stávajícím podmínkám.“*
- *„Bylo by lepší vycházet z místních strategií (krajské, místní) – jsou relevantnější, to nejde na národní úrovni postihnout.“*
- *„NDÚD je napasovaný na dokumenty, které vznikly na národní úrovni.“*
- *„Do koordinace dokumentů se promítají politické vlivy (především na národní úrovni).“*
- *„Ano tematické vymezení ÚD v NDÚD odpovídá strategickým dokumentům, ale méně je respektovaná SRR ČR, ta má mezery.“*

Souhrnně tak lze na základě provedených šetření uvést, že dle většiny respondentů v obecné rovině odpovídá tematické vymezení územní dimenze v NDÚD potřebám vycházejícím z územních či regionálních problémů identifikovaných v DoP.

NDÚD byl zpracováván v návaznosti na již schválené dokumenty DoP a SRR ČR, z uvedených dokumentů vycházel, což lze dokumentovat dále uvedenými klíčovými informacemi z podrobné analýzy všech těchto dokumentů, která je představena dále. Z provedeného srovnání jednoznačně vyplývá, že mezi těmito dokumenty existují přímé vazby týkající se tematického zaměření podporovaných oblastí.

V této části uvádíme klíčové informace vyplývající z analýzy NDÚD, DoP a SRR ČR a následně jsou shrnuty informace zjištěné prostřednictvím dalších šetření. Charakteristiky priorit a opatření jednotlivých dokumentů jsou součástí přílohy č. 1, kde je zároveň naznačena provázanost mezi oblastmi problémů posuzovaných dokumentů.

NDÚD nemá provázanost s opatřeními ze SRR v těchto případech: Rozvoj a zlepšování podmínek pro volnočasové aktivity obyvatel a pro využití kulturního potenciálu; Zajištění odpovídající kapacity infrastruktury veřejných služeb a Podpora inovací v podnikání. U zbylých opatření provázanost mezi SRR a NDÚD existuje. Zohledněno tak není cca 10 % tematických celků.

I přesto, že jsou dokumenty vzájemně provázané, tak je používána odlišná odborná terminologie v typologii území. V NDÚD se území rozděluje na urbánní, venkovské a specifické území. SRR území rozděluje primárně na rozvojová, stabilizovaná a periferní území. Jednotlivé dokumenty uvádějí informace o určitých tématech pro určitá území.

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020:

SRR ČR je postavena na nové typologii území ČR, která rozděluje podle socioekonomických ukazatelů a polohového potenciálu území ČR do třech typů – rozvojová, stabilizovaná a periferní území. V těchto typech pak navrhuje SRR ČR specifické, tematické zaměření podpor, jež mají více zohledňovat územní potřeby a zároveň plnit hlavní cíle regionální politiky v České republice. Kromě

typologie území ČR jsou ale prostřednictvím SRR ČR vymezeny podle zákona o podpoře regionálního rozvoje, i státem podporované regiony, které procházejí napříč jednotlivými typy území.

Prioritní oblasti a priority regionální politiky ČR na období 2014-2020

- **Regionální konkurenceschopnost:**
- **Územní soudržnost**
- **Environmentální udržitelnost**
- **Veřejná správa**

Cíle regionální politiky ČR na období 2014 – 2020 odráží základní funkce regionální politiky a vychází z analytických závěrů a vývojových tendencí v oblasti regionálního rozvoje.

Globální cíl:

- zajistit dynamický a vyvážený rozvoj území České republiky se zřetelem na kvalitu života a životního prostředí;
- přispět ke snížení regionálních rozdílů a zároveň umožnit využití místního potenciálu pro posílení konkurenceschopnosti jednotlivých územně správních celků (územních jednotek)

Základní cíle:

- Podpořit zvyšování konkurenceschopnosti a využití ekonomického potenciálu regionů (růstový cíl).
- Zmírnit prohlubování negativních regionálních rozdílů (vyrovnávací cíl).
- Posílit environmentální udržitelnost (preventivní cíl)
- Optimalizovat institucionální rámec pro rozvoj regionů (institucionální cíl)

Na územní dimenzi lze nahlížet následujícím způsobem, který zohledňuje územní, integrovaný a tematický přístup.

1. územní přístup

- při určování územního přístupu se vychází z typologie území definované v návrhové části SRR, která vymezuje následující základní typy území charakterizované různými socio-ekonomickými ukazateli

2. Integrovaný přístup

- integrované přístupy na regionální úrovni představují z pohledu regionálního rozvoje zvláštní nástroj pro uplatnění územní dimenze. Jejich přínosem je zejména dosažení vyšší kvality strategického plánování, řízení a efektivnější vynakládání finančních prostředků. Zároveň představují z pohledu EU silně prosazovaný způsob implementace fondů EU v rozvoji regionů, města a obcí

3. Tematický přístup

- tematický přístup může být konkrétně uplatněn v rámci struktury Operačních programů (ve vybraných typech území, stanoveným procesním podílem, podílu finančních prostředků, projekty naplňující integrované strategie

Dohoda o partnerství pro programové období 2014 – 2020:

Jako východisko analýzy a identifikace potřeb byly využity národní rozvojové priority (NRP) pro období 2014 – 2020, které si ČR stanovila jako základ celého programovacího procesu 2014 – 2020.

- Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky, které zahrnuje:
 - rozvoj podnikání, podnikavosti a využívání inovací
 - fungující trh práce
 - rozvoj vzdělávání
 - podpora prosazování inovací a výzkumu a vývoje
- Rozvoj páteřní infrastruktury
- Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy
- Podpora sociálního začleňování, boje s chudobou a systému péče o zdraví
- Integrovaný rozvoj území

Problémové oblasti byly stanoveny ve shodě s NRP a tím, že oproti stanoveným NRP byla zvolena jako samostatná problémová oblast životní prostředí (v NRP součást rozvoje páteřní infrastruktury a integrovaného rozvoje území). Národní rozvojová priorita Integrovaný rozvoj území je uvedena v souladu se šablonou Dohody o partnerství v samostatné kapitole.

Na základě kritérií definovaných v čl. 90.2 obecného nařízení se region hl. m. Prahy řadí mezi rozvinutější regiony, ostatní regiony ČR patří do kategorie méně rozvinutých regionů. Z výsledků zpracovaných analýz, projednaných závěrů a v návaznosti na vymezení alokace z vyčleněných prostředků ESI fondů pro kategorie regionů dojde k přesunu prostředků z méně vyspělých regionů ve prospěch vyspělého regionu – tj. hl. m. Prahy. Objem převodu finančních prostředků bude respektovat maximální možnou výši 3 % stanovenou uvedeným článkem obecného nařízení.

Na základě provedené analýzy disparit, rozvojových potřeb a potenciálu ČR byly nadefinovány následující hlavní strategické cíle, k jejichž dosažení musí věcné zaměření pro programové období 2014 – 2020 v ČR směřovat:

- Vytvoření kvalitního podnikatelského prostředí, které podpoří konkurenceschopnost ČR na evropském i globálním trhu, povede k zakládání nových podniků, zvýší inovační schopnost stávajících podniků a posílí atraktivitu ČR pro domácí a zahraniční investory.
- Zajištění inkluzivní společnosti vytvářející podmínky pro plnohodnotné uplatnění všech skupin obyvatelstva, zvýšení zaměstnanosti s důrazem na snížení počtu vyloučených skupin obyvatel a podpora kvalitních podmínek pro život obyvatel.

Na základě identifikovaných problémů a potřeb rozvoje a v souladu s hlavními strategickými cíli byly stanoveny následující hlavní priority pro ČR pro programové období 2014–2020, které reflektují potřeby na národní i regionální úrovni:

- Účinné a efektivní služby zaměstnanosti, které přispějí ke zvýšení zaměstnanosti zejména ohrožených skupin.
- Kvalitní vzdělávací systém (celoživotní učení) produkující kvalifikovanou a adaptivní pracovní sílu.
- Výzkumný a inovační systém založený na kvalitním výzkumu propojeném s aplikační sférou a směřujícím ke komerčně využitelným výsledkům
- Podniky využívající výsledky VaV, konkurenceschopné na globálním trhu a přispívající k nízkouhlíkovému hospodářství
- Udržitelná infrastruktura umožňující konkurenceschopnost ekonomiky a odpovídající obslužnost území
- Transparentní a efektivní veřejná správa s nízkou mírou administrativní a regulační zátěže

- Sociální systém začleňující sociálně vyloučené skupiny a působící preventivně proti chudobě
- Ochrana životního prostředí a krajiny, přizpůsobení se změně klimatu a řešení rizik

Národní dokument k územní dimenzi:

Přehled typů území

- **Územní dimenze pro řešení sociálního začleňování – sociálně vyloučené lokality**
 - sociálně vyloučené lokality dle kritérií Analýzy sociálně vyloučených lokalit – vysoká nezaměstnanost, nízké příjmy, nízká kvalita bydlení, nízký stupeň vzdělání a žádná či malá kvalifikace, zvýšený výskyt rizikových jevů, zhoršený zdravotní stav obyvatel
- **Územní dimenze pro řešení problémů v oblasti trhu práce a podnikání**
 - území s vysokou mírou nezaměstnanosti, ŘO OP PIK předpokládá využití metodiky MPO
 - území s vysokou nezaměstnaností vymezené dle metodiky MPSV (Pravidla rozdělování finančních prostředků na aktivní politiku zaměstnanosti (MPSV), ŘO OP Zaměstnanost využívá metodiky MPSV
 - hospodářsky problémové regiony
 - regiony NUTS II, ve kterých míra nezaměstnanosti osob ve věku 15-24 let přesáhla v roce 2012 hodnotu 25 %
 - území s potřebou systémového řešení restrukturalizace tradičních průmyslových regionů: územní dimenze zaměřená na strukturálně postižené regiony Ústeckého a Moravskoslezského kraje v souladu s usnesením Vlády
- **Územní dimenze v oblasti sociální a vzdělávací sféry**
 - koncentrace do účelově vymezených funkčních regionů – podpora bude zacílena dle definovaných priorit, potřeb, naléhavosti a dat účelově vymezeného území
 - na místní úrovni pro rozvoj kvality, otevřenosti a dostupnosti předškolního a základního vzdělávání, s ohledem na sociálně vyloučené lokality na daném území
 - střední a vyšší odborné školy na území kraje pro posílení relevance vzdělávání k trhu práce a RIS3 krajů
 - předpokladem je vždy příprava, realizace a vyhodnocení akčních plánů rozvoje vzdělávání na bázi partnerství regionálních aktérů v daném tématu
- **Územní dimenze řešící dopravní dostupnost**
 - silnice II. nebo III. třídy, které splní stanovená kritéria uvedená v následující kapitole
 - silnice a železnice zahrnuté do sítě TEN-T
 - vodní cesty v ČR zahrnuté do sítě TEN-T
 - cyklotrasy/cyklostezky, které jsou součástí páteřní sítě dálkových cyklotras v ČR
 - rozvoj dopravní infrastruktury a mobility ve městech a aglomeracích
- **Územní dimenze zaměřená na oblast životního prostředí**
 - území s legislativní ochranou přírody
 - záplavová území
 - části chráněných území z Registru dle Směrnice 2000/60/ES o vodní politice
 - lokality vedené v Systému evidence kontaminovaných míst

- území s identifikovanými kumulovanými jevy a riziky související s klimatickými, antropogenními a technologickými vlivy
- území s programy zlepšování kvality ovzduší identifikovaná jako prioritní
- významné krajinné prvky
- plány povodí
- **Územní dimenze pro rozvoj měst a jejich zázemí**
 - rozvojová území dle typologie SRR 2014 -2020
 - urbánní území, v němž bude zpravidla uplatněn integrovaný nástroj ITI nebo IPRÚ
- **Územní dimenze pro rozvoj venkova**
 - území pokryté místními akčními skupinami, v němž bude uplatněn nástroj CLLD
- **Jinak vymezená územní dimenze**
 - bílá místa pokrytí území vysokorychlostním internetem, případně šedá místa Český telekomunikační úřad
 - území s významnými hodnotami kulturního dědictví
 - zvýšení kvality vysoce specializované zdravotní péče a zvýšení kvality návazné zdravotní péče
 - zefektivnění a zkvalitnění výkonu služeb veřejné správy – ORP s podporou pořízení územních a regulačních plánů

Souhrnně lze uvést, že dle provedených šetření tematické vymezení územní dimenze v NDÚD odpovídá potřebám vycházejícím z územních/regionálních problémů identifikovaných v analytické části DoP a SRR ČR 2014 – 2020.

Závěry

- Tematické vymezení územní dimenze v NDÚD odpovídá potřebám vycházejícím z územních/regionálních problémů identifikovaných v analytické části DoP a SRR ČR 2014 - 2020
- NDÚD se zaměřuje na koordinaci intervencí na národní a regionální úrovni s cílem zajistit prostřednictvím programů Evropských strukturálních a investičních fondů cílenou podporu vyváženého rozvoje území. Obsahem dokumentu je identifikace územních prvků relevantních programů ESI fondů. Územní dimenze vymezená tímto způsobem v rámci programů ESI fondů představuje podklad pro diskusi relevantních resortů a územních partnerů vedoucí k vyčlenění odpovídajícího objemu prostředků a vytvoření vhodných nástrojů na její realizaci.
- Základním dokumentem z pohledu územní dimenze je Strategie regionálního rozvoje ČR pro období 2014 – 2020, která představuje základní dokument politiky regionálního rozvoje podle § 5 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. SRR 2014 – 2020 byla jedním z pokladů pro přípravu Dohody o partnerství. Na Dohodu o partnerství navazuje NDÚD specifikací způsobů naplňování územní dimenze v programech ESI fondů včetně koordinace, řízení, monitorování a evaluací implementace územní dimenze.

EQ A.3 Je koncept územní dimenze chápán jednotně všemi aktéry její implementace (kraje, RSK, zastřešující organizace územních partnerů, řídicí orgány)?

Odpověď na EQ

Koncept územní dimenze není dle provedených šetření chápán zcela jednotně všemi aktéry její implementace (kraje, RSK, zastřešující organizace územních partnerů, řídicí orgány operačních programů). Navíc koncept ÚD není vztahován všemi respondenty pouze k ESIF, vnímají ho v obecnější rovině (tedy i ve vztahu k národním či krajským dotačním titulům).

Způsob řešení

Ve vazbě na tuto evaluační otázku byly zajištěny polostrukturované rozhovory s řadou aktérů – zástupci ŘO, sekretariátem a členy RSK, MMR-ORP, územními partnery. Vlastní odpověď na stanovenou EQ byla zajištěna formou syntézy všech dílčích zjištění získaných na základě uplatnění výše uvedených evaluačních metod.

Zjištění

Územní dimenze je v kontextu NDÚD chápána ve vymezení, stanoveném v Dohodě o partnerství, tj.: Územní dimenze je chápána jako možnost koncentrovat prostředky z programů ESI fondů ve specifických typech území podporující jednak konkurenceschopnost (v závislosti na rozvojový potenciál) ČR a také zohledňující požadavek na vyrovnání územních disparit (ve vztahu k vnitřní diferenciaci území a koncentraci problémů ekonomického, sociálního či environmentálního charakteru). Územní zaměření intervencí v programech financovaných z ESI fondů bude respektovat specifická hlediska. Nicméně, jak je dokumentováno dále, aktéři zapojení do její implementace si uvedenou definici vykládají častokrát „po svém“.

Územní dimenze je realizována buď projekty (s výjimkou integrovaných projektů) prostřednictvím výzev zacílených na konkrétní typ území, nebo integrovanými nástroji naplňovanými integrovanými projekty.

Ze šetření, která byla provedena prostřednictvím rozhovorů s jednotlivými aktéry lze souhrnně uvést, že vnímání konceptu územní dimenze se v rámci jednotlivých respondentů v dílčích aspektech odlišuje. Nelze však říci, že některá skupina aktérů se významněji liší od jiné skupiny. Spíše se v rámci určité skupiny vždy objevuje širší spektrum názorů. Každý si to vykládá trochu jinak s ohledem na očekávání, která z pohledu své pozice má. Řada názorů je rovněž uvedena v dalších evaluačních otázkách oblasti A. Setkali jsme se např. s názory, že územní dimenze je totéž co celá implementace ESIF v ČR.

V obou realizovaných dotazníkových šetřeních se respondenti v jedné z otázek vyjadřovali k tomu, co si představují pod pojmem „územní dimenze“. Někteří vnímají pojem v obecnější rovině ve vazbě k potřebám konkrétního území/kraje, další část aktérů pak vnímá tento pojem v přímé vazbě na prostředky ESIF. V obecnější rovině (viz tabulka dále) vnímají ÚD možná více územní partneři. Nelze ovšem říci, že hlavním rozdílem vnímání konceptu ÚD je spojení ÚD s ESIF a obecnější pohled (jakákoliv finanční podpora). Dílčí odlišnosti jsou patrné z příkladů některých názorů uvedených dále v tabulce, a to v obou sloupcích:

Tabulka 5: Chápání pojmu územní dimenze šetřenými aktéry

Jakákoliv finanční podpora konkrétnímu území/kraji/ Řešení potřeb území	Podpora z ESIF konkrétnímu území/ Řešení specifických problémů regionů prostřednictvím ESIF
- Prostředek, jak zohlednit potřeby regionů v rámci implementace různých druhů podpor - Jakákoliv podpora, která není poskytována plošně. - Zacílení intervencí (koncentrace prostředků) na specifické problémy a potřeby rozvoje konkrétních území - Územní rozdílnost - Zacílení dotačních prostředků na území s největší potřebností. - Jedná se o všechno, co se děje v regionech a na čem se podílí regionální partneři - Rozvoj území dle lokálních potřeb - Schopnost zohlednit lokální specifika při plánování rozvoje daného území - Zohlednění potřeb území - Schopnost zohlednit lokální specifika při plánování rozvoje daného území, optikou vynakládání dotačních prostředků potom schopnost podpořit specifické projekty, které v daném území mohou mít speciální přínos - Jako abstraktní pojem v rámci dotačních titulů, definující jakési územní rozčlenění ČR - Zohlednění potřeb území - Regionální politika - Územní dimenzi chápou jako možnost kumulace finančních prostředků pro určitý typ území, jehož přínosem by mělo být vyrovnávání případných rozdílů mezi územními celky - Možnost zohlednit specifika daného území v rámci dotační politiky i politiky rozvoje kraje či státu - Realizace rozvojových aktivit na základě územního přístupu, tzn. specifická opatření (aktivity) pro konkrétní (typy) území	- Možnost přizpůsobit intervence z ESIF potřebám jednotlivých typů území v ČR - Možnost koncentrace prostředků z ESIF ve specifických typech území (pozn. v <i>dotaznících uváděno opakovaně</i>) - Koncentrace prostředků z ESI fondů do území – pro konkurenceschopnost a na vyrovnání disparit - Územní dimenze je způsob, jakým lze získat prostředky z ESIF pro určitá území - Zacílení témat operačních programů na priority nebo problematická místa regionů - Zjednodušeně zaměření podpory z prostředků EU a státního rozpočtu (kofinancování) - Koncentrace ESI fondů ve specifických, předem daných územích, splňujících určité podmínky - Územní zaměření intervencí v programech financovaných z ESI fondů, které respektuje nějaké specifické hledisko - Územní dimenze je prostředek, který umožňuje čerpání finančních prostředků prostřednictvím ESI fondů - Prostřednictvím územní dimenze je možné koncentrovat finanční prostředky z programů ESI fondů do území - Územní dimenzí se rozumí efektivní zacílení finančních prostředků z programů ESI fondů tam, kde je to potřeba - Lepší zacílení ESIF podmíněné odpovídající absorpční kapacitou - Zacílení financí z fondů EU dle specifík území - Nástroj, kterým dochází k zacílení dotačních prostředků z ESI fondů do různých regionů s různými potřebami

Ze zjištěných názorů je zřejmé, že pro řadu aktérů má tento pojem obecnější význam ve vazbě na rozvoj území/regionu a nevnímají ho pouze ve vazbě na prostředky ESIF, ale rovněž i ve vazbě různé další druhy finančních podpor směřující do území/regionu. V případě prostředků ESIF je dle jejich názorů územní dimenze prostředek, díky němuž je možné čerpat finanční prostředky z ESIF. Jakákoliv podpora z operačních programů konkrétnímu území je také často vnímána jako územní dimenze. Z výše uvedeného vyplývá, že koncept územní dimenze není chápán všemi aktéry (kraje, RSK, územní partneři, zástupci řídicích orgánů) zcela jednotně. Koncept ÚD není vztahován všemi respondenty pouze k ESIF, vnímají ho v obecnější rovině. Uvedené navazuje na zjištění uvedené již v předchozí EQ A.1. Definice územní dimenze by měla být jednoznačně vymezena a popsány její hlavní cíle a mechanismy naplňování. Umožnilo by to sladit pohled na územní dimenzi napříč zainteresovanými aktéry a tím i očekávání, které od sebe navzájem i od existujících platforem zřízených za účelem implementace územní dimenze jednotliví zainteresovaní aktéři mají.

Závěry

- Koncept územní dimenze není dle provedených šetření chápán zcela jednotně všemi aktéry její implementace (kraje, RSK, zastřešující organizace územních partnerů, ŘO).
- Koncept ÚD není vztahován všemi respondenty pouze k ESIF, vnímají ho často i v obecnější rovině.
- Definice územní dimenze by měla být jednoznačně vymezena a popsány její hlavní cíle a mechanismy naplňování.

EQ A.4 Je vymezení územní dimenze v NDÚD dostatečně konkrétní? Je jasné stanovení, co je cílem její implementace?

Odpověď na EQ

Vymezení územní dimenze a cíle implementace ÚD v NDÚD je spektrem oslovených aktérů vnímáno často odlišným způsobem. Část respondentů se domnívá, že tyto informace jsou v NDÚD uvedeny dostatečně konkrétně, část uvádí, že jsou obecné a nekonkrétní. Velká část respondentů zároveň ale uvádí, že dokument příliš neznají. Cíl implementace ÚD je dle názoru evaluátora v tomto dokumentu stanoven na příliš obecné úrovni.

Způsob řešení

Nejprve byly zajištěny rozhovory se zástupci zadavatele – MMR-ORP. Během sběru dat bylo následně ověřováno, jak klíčoví aktéři (zástupci ŘO, sekretariát a členové RSK, územní partneři) rozumí cílům implementace územní dimenze. Vlastní odpověď na stanovenou EQ byla zajištěna formou syntézy všech dílčích zjištění získaných na základě uplatnění výše uvedených evaluačních metod.

Zjištění

NDÚD se zaměřuje na koordinaci intervencí na národní a regionální úrovni. Cílem dokumentu je zajistit prostřednictvím programů ESIF cílenou podporu vyváženého rozvoje území (dle str. 5 NDÚD).

Názory na to, zda je vymezení územní dimenze v NDÚD dostatečně konkrétní jsou spektrem aktérů, kteří byli během hodnocení osloveni v jednotlivých skupinách (ŘO, MMR-ORP, RSK, územní partneři), vnímány mnohdy odlišným způsobem. Zhruba polovina respondentů se domnívá, že vymezení ÚD v dokumentu uvedeno dostatečně konkrétně, zbývající uvádí, že vymezení je obecné a nekonkrétní. Velká část respondentů o dokumentu slyšela/viděla ho, nicméně zhruba polovina oslovených jak již bylo uvedeno v předchozích otázkách, dokument příliš nezná.

Zástupci MMR-ORP považují za zásadní, že takovýto dokument vznikl. Jako přidanou hodnotu vnímají definování toho, které oblasti mají ÚD a typy ÚD. Současně vnímají ÚD jako nástroj pro realizaci cílů regionální politiky.

Lze obecně uvést, že územní dimenze je víceméně chápána respondenty šetření jako zacílení intervencí na specifické problémy a potřeby rozvoje konkrétních území. Jak již bylo uvedeno v předchozí EQ vnímají respondenti koncept ÚD obecněji, tedy nejen ve vztahu k financování z ESIF. Může to být např. koncentrace negativního jevu na určitém území (např. sociální vylučování, nezaměstnanost – hromadné propouštění apod.), nebo podpora rozvoje venkovských oblastí v případě CLLD, nebo podpora rozvoje aglomerací – ITI. Vždy je nezbytná úzká spolupráce s územními

partnery. Hlavním cílem a přínosem by měl být vyvážený rozvoj území a řešení specifických problémů „ohrožených“ regionů.

Zástupci sekretariátu a členové RSK vnímají koncept územní dimenze jako vyváženou podporu rozvoje území podle lokálních potřeb, zacílení prostředků z ESIF ve specifických typech území podle územních rozdílů a problémů, možnost lepšího zacílení výzev OP se zohledněním specifík daného území. Koncept je dle jejich názoru pozitivní z hlediska cíle (tj. dostatečně konkrétní), ale podle některých respondentů je ovšem v praxi koncept ÚD málo prosazovaný. Zde uvádějí, že ŘO nejsou vždy vstřícní vůči jejich požadavkům (např. složitý proces iniciování cílené výzvy, prodloužení výzev, nastavení podmínek výzev apod.) Více než třetina respondentů neumí odpovědět, zda a jaký cíl je v dokumentu (NDÚD) stanoven. V současném programovém období absentoval bottom-up přístup, kdy by byly z nejnižší úrovně definovány specifické regionální problémy a ty by se promítly při tvorbě do OP. Dokument NDÚD vznikl až po operačních programech. Cíl implementace územní dimenze lze dle některých respondentů dovodit z vymezení tohoto pojmu.

Územní partneři (zástupci AK ČR, SMO ČR, NS MAS, SMS) se domnívají, že cíl konceptu ÚD je v NDÚD stanoven. Koncept územní dimenze vychází z principu, že každý region má jiné specifické potřeby, prostřednictvím cílených intervencí lze pak zohlednit, co které území potřebuje.

Většina zástupců ŘO s dokumentem NDÚD nepracuje, nejsou v něm dle jejich názoru aktuální údaje a informace. Podpora specifických problémů regionů je dle jejich názoru relevantní téma (dle obecného nařízení), evropské peníze mají umožnit snížení rozdílů mezi regiony. Teoretický cíl je v dokumentu stanoven, nebere však v potaz časovost a absorpční kapacitu. Téměř polovina šetřených zástupců OP uvedla, že cíl implementace územní dimenze z dokumentu jasně nevyplývá.

Z výše uvedených zjištění během provedených šetření a rovněž v návaznosti na informace uvedené v předchozích otázkách je zřejmé, že vymezení a cíle jsou v NDÚD vnímány spektrem aktérů rozdílně. Nelze přitom říci, že by některá ze skupin měla vyhraněný názor, spíše se spektrum od „vše tam je a konkrétně“ po „je to příliš obecné a nekonkrétní“ objevuje ve všech šetřených skupinách.

Hlavní cíl implementace územní dimenze je v dokumentu stanoven na příliš obecné úrovni, jak již bylo uvedeno v předchozích otázkách, je tento cíl vnímám ze strany jednotlivých aktérů rozdílně a tedy nejednotně.

Závěry

• Vymezení územní dimenze v NDÚD je vnímáno spektrem aktérů odlišným způsobem.• Část respondentů se domnívá, že vymezení ÚD v dokumentu uvedeno dostatečně konkrétně (např. zejména územní partneři, členové RSK), část uvádí, že vymezení je obecné a nekonkrétní (např. zejména zástupci ŘO). Velká část respondentů dokument však příliš nezná a nepracuje s ním.
• Cíl implementace územní dimenze je v NDÚD rovněž vnímán spektrem aktérů odlišným způsobem.• Část respondentů se domnívá, že cíl implementace územní dimenze z NDÚD jasně nevyplývá, pro část respondentů je cíl územní dimenze v NDÚD naopak konkrétně popsán a definován.

EQ A.5 Jaké jsou výhody a nevýhody jednotlivých forem zvýhodnění některých vybraných území v rámci výzev OP (samostatné výzvy pro daný typ území, bodové zvýhodnění, či jiné)?

Odpověď na EQ

Jako nejčastěji uváděné výhody forem zvýhodnění ÚD v rámci výzev OP bylo identifikováno lepší zacílení podpory a koncentrace finančních prostředků do určitých typů území. Jako nejčastěji uváděnou nevýhodou bylo identifikováno, že u specificky zaměřených výzev není vždy předkládán dostatek kvalitních projektů pro poskytnutí podpory.

Způsob řešení

Prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů se zástupci relevantních OP bylo ověřováno, jakým způsobem v rámci vyhlášených výzev podporují vybraná území. S dalšími aktéry (z RSK, zastřešujících organizací AK ČR, SMO ČR, NS MAS, MMR-ORP) bylo ověřováno, jaké výhody a nevýhody v kontextu implementace územní dimenze jednotlivé způsoby podpory vybraných území mají. Vlastní odpověď na stanovenou EQ byla zajištěna formou syntézy všech dílčích zjištění získaných na základě uplatnění výše uvedených evaluačních metod.

Zjištění

Za výzvy, u nichž je zohledněna územní dimenze, jsou dle dokumentace (např. zprávy o plnění územní dimenze) i aktéry provedených šetření považovány takové, které splňují aspoň jedno z kritérií:

- výzva je zaměřena výhradně na nějaké území (např. NUTS II Severovýchod)
- ve výzvě je stanoveno rozdělení prostředků mezi územní jednotky (např. v SC 1.1 IROP)
- v rámci výzvy jsou stanovena kritéria zvýhodňující určitý typ území (např. bonifikace pro projekty v určitém území)
- územní dimenze vyplývá z tematického zaměření (např. síť TEN-T)

Přehled výzev s územní dimenzí v daném roce je uveden za jednotlivé OP v tabulce ve Zprávě o plnění územní dimenze za konkrétní rok. Tabulka obsahuje tyto základní informace: číslo a název výzvy, specifický cíl, alokace výzvy, stav výzvy k 31. 12. daného roku, typ územní dimenze, zohlednění územní dimenze, krátký popis územní dimenze.

Jednotlivé ŘO OP využívají různé formy zvýhodnění některých vybraných území v rámci jimi vyhlášených výzev s ohledem na charakter intervencí, které prostřednictvím konkrétní výzvy podporují. Harmonogram výzev zpracovávají každý rok a zveřejňují jej na webových stránkách OP.

Zástupci řídicích orgánů OP vidí největší výhody v lepším zacílení podpory, nevýhodou z jejich úhlu pohledu např. skutečnost, že není předkládán dostatek kvalitních projektů k poskytnutí podpory ve specificky zacílených výzvách, je pomalejší čerpání, vznikají zdržení, zmíněna byla i zvýšená administrativní náročnost (např. při implementaci CLLD) či snížení kvality projektů v důsledku odstranění prvků soutěže..

Další zapojení aktéři (zástupci MMR-ORP, členové RSK, zástupci územních partnerů), v polostrukturovaných rozhovorech identifikovali výhody a nevýhody jednotlivých forem zvýhodnění v rámci výzev OP uvedené dále.

Výhody:

- lepší zacílení podpory na území se specifickými potřebami
- rozšíří se možnost zvýhodnění (např. bonifikací, rozšířením aktivit, výzvy pro území)
- koncentrace finančních prostředků do určitých typů území (ve vazbě na vymezení typů území, např. sociálně vyloučené lokality, území řešící dopravní dostupnost)
- specifické výzvy pro integrované nástroje
- pomůže se znevýhodněným územím (specificky zacílené intervence)
- specifické výzvy pro území – jistota, že tam půjdou finanční prostředky
- dochází k definování rozvojových potřeb aktérů v území
- menší konkurence než u klasických výzev
- přesná alokace pro daný region (na úrovni kraje)
- žadatelé nesoutěží ve velkém počtu, tím pádem mají větší možnost získat dotaci

Nevýhody:

- vysoká administrativní náročnost (MS2014+) (např. zejména u CLLD)
- problémy s čerpáním, pomalé čerpání (např. méně projektů v plné realizaci)
- snížení kvality projektů v důsledku odstranění prvku soutěže
- nenaplnění některých výzev (absorpční kapacita)
- bodové zvýhodnění je problematické (např. finanční prostředky obdrží méně kvalitní projekt jen proto, že je v určitém území)
- paralelní výzvy (výzvy na IN, otevřené výzvy) - riziko duplicit
- složitý proces (téměř nefunkční) iniciování cílených výzev
- pokud bývají vyhlášeny výzvy pro určitý typ území, není předem zjišťována absorpční kapacita území – potom takovéto výzvy nejsou naplněny

Často se výzvami (ať už připravovanými nebo již vyhlášenými) zabývají aktéři na jednáních RSK, jak je uvedeno podrobněji např. v EQ B.2.

U výzev, v nichž je zohledněna územní dimenze prostřednictvím jednotlivých operačních programů, byla, jak je uvedeno výše v textu, zjištěna řada výhod i nevýhod. Jednoznačně pozitivní je lepší zacílení na území se specifickými potřebami, negativně je vnímáno např. nenaplnění některých výzev či zvýšená administrativní náročnost. Nebylo identifikováno, že by některá z forem zvýhodnění některých vybraných území v rámci výzev OP (samostatné výzvy pro daný typ území, bodové zvýhodnění, rozdělení prostředků mezi územní jednotky...) byla lepší než jiná, záleží např. na charakteru podporovaných intervencí.

Závěry

- Zástupci řídicích orgánů OP vidí největší výhody jednotlivých forem zvýhodnění v rámci výzev OP v lepším zacílení podpory, nevýhodou z jejich úhlu pohledu je pomalé čerpání a zvýšená administrativní náročnost (např. při implementaci CLLD), resp. situace, kdy se do specificky zaměřených výzev hlásí nedostatečný počet kvalitních projektů.
- Další zapojení aktérů (zástupci MMR-ORP, členové RSK, zástupci územních partnerů), identifikovali jako výhody jednotlivých forem zvýhodnění v rámci výzev OP nejčastěji: lepší zacílení podpory na území se specifickými potřebami, koncentraci finančních prostředků do

určitých typů území, jistota finančních prostředků pro konkrétní znevýhodněné území, menší konkurenci než u klasických výzev.

- Zjištěné nevýhody jednotlivých forem zvýhodnění v rámci výzev OP u dalších zapojených aktérů: vysoká administrativní náročnost, pomalé čerpání, nenaplnění některých výzev (absorpční kapacita), paralelní výzvy (výzvy na IN, otevřené výzvy) - riziko duplicit, snížení kvality projektů v důsledku odstranění prvků soutěže.

Oblast B – Koordinace implementace a monitoring územní dimenze

EQ B.1 Do jaké míry přispívá Národní stálá konference k zajištění vzájemné provázanosti a koordinaci státu a územních partnerů při implementaci územní dimenze a realizaci DoP a programů spolufinancovaných z ESIF?

Odpověď na EQ

NSK přispívá dle provedených šetření k zajištění vzájemné provázanosti a koordinaci státu a územních partnerů při implementaci územní dimenze částečně. Pro některé aktéry představují aktuální (někdy i dvoudenní) jednání velkou zátěž bez větší přidané hodnoty.

Způsob řešení

Hlavním nástrojem sběru dat pro zodpovězení této EQ byla dotazníková šetření zaměřená na 13 sekretariátů RSK, na všechny členy RSK a na členy NSK s hlasovacím právem. Dále byly analyzovány informace získané z polostrukturovaných telefonických rozhovorů vedených se zástupci RSK, územních partnerů, zástupců MMR – ORP. Vlastní odpověď na stanovenou EQ byla zajištěna formou syntézy všech dílčích zjištění získaných na základě uplatnění výše uvedených evaluačních metod.

Zjištění

K činnosti NSK se vyjadřovali prostřednictvím dotazníkových šetření členové NSK i RSK. Šetření pro členy NSK se účastnilo 13 respondentů – 6 členů NSK, 7 náhradníků, 11 respondentů je z ŘO OP.

Většina respondentů **šetření pro členy NSK** (10, 77 %) uvádí jako největší přínos NSK možnost setkávání se s územními partnery a s tím spojená možnost výměny informací při debatách (včetně neformální diskuze o přestávkách). Tři ze třinácti respondentů shledávají přínosy NSK jako minimální.

5 respondentů (38,5 %) se domnívá, že NSK přispívá k zajištění vzájemné provázanosti a koordinaci státu a územních partnerů při implementaci územní dimenze do značné míry, stejné procento se domnívá, že pouze částečně. Jeden respondent se domnívá, že vůbec a dva respondenti neumějí tuto problematiku posoudit.

Zhruba polovina respondentů (6) vnímá NSK jako platformu, která zajišťuje koordinovaný přístup a spolupráci. Další část respondentů (7) má výhrady, např. - shromáždění má spíše formální než pracovní charakter, jsou zde pouze obecné informace, některé informace jsou duplicitní z důvodu existence jiných platforem.

Jako negativa související s činností NSK byla nejčastěji zmiňována časová náročnost – probíhají i často vícedenní jednání, program jednání neumožňuje podrobnější diskuze a řešení konkrétních problémů. Několikrát zaznělo, že NSK má již velmi vysoký počet členů, uskupení je málo operativní.

Z pohledu zástupců ŘO (většina respondentů) mají územní partneři v NSK silnější postavení než ŘO (tento názor vychází např. z početního zastoupení uvedených skupin v NSK), důležité otázky vůči ŘO vznesené na jednáních NSK ve vztahu k implementaci OP mají kompetenci řešit monitorovací výbory jednotlivých OP.

Téměř polovina respondentů (6, 46,2 %) považuje platformu NSK pro výkon jejich agendy za přínosnou, ovšem stejný počet (6, 46,2 %) nikoliv.

Frekvenci jednání NSK shledává 46,2 % (6) respondentů jako příliš častou, stejný počet respondentů ji shledává v pořádku. Optimální délka jednání NSK je dle 77 % (10) respondentů jeden den, dle zbývajících pak 2 dny.

Co se týká **dotazníkového šetření pro členy sekretariátu a členy RSK**, tak se ho účastnilo 102 respondentů (podrobnější informace k nim jsou uvedeny v EQ B.2).

Většina respondentů uvádí jako největší přínos NSK možnost setkávání a vzájemné komunikace, přenos informací z národní na regionální úroveň a naopak, sdílení zkušeností, pravidelná komunikace nad otázkami regionů a jejich potřeb s provazbou na operační programy, prostor pro společnou diskusi, možnost výměny aktuálních informací mezi jednotlivými aktéry ESIF apod.

NSK přispívá k zajištění vzájemné provázanosti a koordinaci státu a územních partnerů při implementaci územní dimenze dle 57 respondentů pouze částečně, což z celkových 102 respondentů činí 56 %. 11 respondentů (10,8 %) odpovědělo, že NSK přispívá do značené míry a 5 respondentů (4,9 %), že nepřispívá vůbec.

Respondenti vnímají NSK jako platformu, zajišťující provázanost a koordinaci. Někteří mají k činnosti NSK výhrady – uměle vytvořená instituce, málo schopností něco změnit (omezené kompetence), provázanost není na dobré úrovni, každý aktér na NSK přichází s jiným zájmem apod.

Jako negativa pak byly zmiňovány: spíše formální role NSK, nedostatek odbornosti při rozhodování o některých klíčových věcech, nedostatečná vazba na podněty z RSK, velké množství aktérů, velká roztržitost pohledů, nedostatek kompetencí (malá rozhodovací pravomoc, spíše informační a poradní orgán) atd. Objevil se i názor (3x), že není dostatečná politická podpora z krajů ani resortů této platformě. Polovina respondentů (51) považuje platformu za přínosnou, naopak 15 respondentů (14,7 %) platformu NSK za přínosnou nepovažuje, ostatní tuto problematiku neumí posoudit.

Členové sekretariátu RSK a členové RSK mají z jednání NSK dostatek informací, buď se osobně účastní jednání, nebo získají přeneseně informace ze zápisu či od zástupce RSK, který se jednání účastnil.

Zástupci MMR-ORP spatřují význam platformy NSK zejména v její komunikační rovině. Setká se zde řada aktérů – ministerstva, řídicí orgány OP, zástupci všech zastřešujících územních partnerů, krajských sítí MAS apod., všichni aktéři jsou informováni o tom, co se děje. Jednání probíhá spíše formálně dle naplánovaného programu, do detailu se moc nejde. Platforma je příliš velká, diskuse je tím omezena. Probíhá také neformální komunikace mezi přítomnými mimo jednání, mají možnost se setkat. Oba tábory (národní a regionální) mají možnost deklarovat své názory, dochází k vzájemné komunikaci prostřednictvím moderované diskuse. Ne vždy má jednání „hmatatelný výsledek“, v některých případech se náměty z regionů podařilo reflektovat např. úpravou podmínek vyhlášených výzev či přenesením informací o absorpční kapacitě území řídicím orgánům či aktérům v území.

Vhodné by bylo reflektovat zkušenosti z dosavadního fungování platformy NSK včetně výše uvedených zjištění během evaluačních šetření. Pro další období by bylo vhodné upravit Statut NSK s cílem redefinovat činnosti/role této platformy v systému implementace územní dimenze. Pro některé aktéry např. představují aktuální jednání velkou zátěž bez větší přidané hodnoty. Role NSK lépe vymezit a vysvětlit i role a odpovědnosti jednotlivých do ní nominovaných zástupců (např. za ŘO OP, za kraje apod.).

Závěry

- Mezi hlavní cíle NSK patří v současnosti koordinace a sladění územní dimenze a tematického zaměření programů ESI fondů s promítnutím územně, prostorově koncentrovaných intervencí, které vychází ze znalosti na místní, regionální (krajské) a národní úrovni.
- Většina respondentů dotazníkových šetření pro NSK a RSK uvádí jako největší přínos NSK možnost setkávání se a vzájemné komunikace, přenos informací z národní na regionální úroveň a naopak, sdílení zkušeností, pravidelná komunikace nad otázkami regionů a jejich potřeb s provazbou na operační programy, prostor pro společnou diskusi, možnost výměny aktuálních informací mezi jednotlivými aktéry ESIF apod.
- NSK přispívá částečně k zajištění vzájemné provázanosti a koordinaci státu a územních partnerů při implementaci územní dimenze (podle většinového názoru v provedených šetřeních). Někteří aktéři nevnímají žádný přínos, část respondentů se domnívá, že NSK přispívá k uvedenému naopak do značné míry.
- NSK je vnímána jako platforma, která zajišťuje koordinovaný přístup a spolupráci, ale zároveň je vnímána jako shromáždění, které má spíše formální než pracovní charakter, jsou zde pouze obecné informace, málo schopností něco změnit (omezené kompetence), některé informace jsou duplicitní z důvodu existence jiných platforem.
- Jako negativa související s činností NSK byla nejčastěji zmiňována: časová náročnost – probíhají i často vícedenní jednání, nedostatečná vazba na podněty z RSK, velká roztříštěnost pohledů, nedostatek kompetencí, program jednání neumožňuje podrobnější diskuze a řešení konkrétních problémů. Několikrát zaznělo, že NSK má již velmi vysoký počet členů, uskupení je málo operativní.
- Členové sekretariátu RSK a členové RSK mají z jednání NSK dostatek informací, buď se osobně účastní jednání, nebo získají přeneseně informace ze zápisu či od zástupce RSK, který se jednání účastnil.
- Zástupci MMR-ORP spatřují význam platformy NSK zejména v její komunikační rovině. Setká se zde řada aktérů – ministerstva, řídicí orgány OP, zástupci všech zastřešujících územních partnerů, krajských sítí MAS apod., všichni aktéři jsou informováni o tom, co se děje. Probíhá také neformální komunikace mezi přítomnými mimo jednání, mají možnost se setkat. Oba tábory (národní a regionální) mají možnost deklarovat své názory, dochází k vzájemné komunikaci prostřednictvím moderované diskuse.

EQ B.2 Do jaké míry přispívají regionální stálé konference k implementaci územní dimenze?

Odpověď na EQ

RSK přispívá dle provedených šetření k zajištění vzájemné provázanosti a koordinaci státu a územních partnerů při implementaci územní dimenze částečně. RSK navíc není ve všech krajích stejně funkční a přínosnou platformou.

Způsob řešení

Hlavním nástrojem sběru dat pro zodpovězení této EQ byla dotazníková šetření zaměřená na 13 sekretariátů RSK, na všechny členy RSK a na členy NSK s hlasovacím právem. Dále byly analyzovány informace získané z polostrukturovaných telefonických rozhovorů vedených se zástupci RSK, územních partnerů. Proveden byl rovněž desk research dokumentace k RSK v jednotlivých krajích. Vlastní odpověď na stanovenou EQ byla zajištěna formou syntézy všech dílčích zjištění získaných na základě uplatnění výše uvedených evaluačních metod.

Zjištění

Informace o činnosti jednotlivých RSK jsou uvedeny jednak na webových stránkách MMR <https://www.mmr.cz/cs/Microsites/Uzemni-dimenze/RSK>, jednak na stránkách jednotlivých RSK.

Stručné informace o počtu jednání jednotlivých RSK k 31. 8. 2019 a o pracovních skupinách uvádí tabulka dále.

Tabulka 6: Přehled jednání RSK, přehled pracovních skupin RSK

Kraj	Počet jednání RSK k 31. 8. 2019/korespondenční	Pracovní skupiny – počet	Přehled PS/Počet jednání, počet členů
Jihočeský	10	4	PS Vzdělávání / 5x, 38 členů PS pro inovace / 11x, 30 členů PS pro cestovní ruch / 2x, 21 členů PS pro venkov / 1x, 10 členů
Jihomoravský	18	6	PS pro vzdělávání a zaměstnanost / 17x, 26 členů PS pro RIS3 / 12x, 21 členů PS pro sociální oblast / 10x, 13 členů PS pro dopravní infrastrukturu / 7x, 11 členů PS pro životní prostředí / 14x, 11 členů PS/regionální kolegium pro cestovní ruch / 9x, 25 členů
Karlovarský	13	6	Na webových stránkách kraje nejsou podrobnější informace o pracovních skupinách PS pro vzdělávání PS pro inovace RIS3 PS pro cestovní ruch PS regionálního rozvoje PS pro zdravotnictví Pakt zaměstnanosti Informace k jednání PS nejsou na webu
Vysočina	15	6	PS školství, vzdělávání, vysoké školy, výzkum a vývoj / 5x + 1x korespondenční, 21 členů PS doprava / 1x + 4x korespondenční, 11 členů PS životní prostředí / 1x, 8 členů PS zdravotnictví a sociální oblast / 2x, 17 členů

Kraj	Počet jednání RSK k 31. 8. 2019/korespondenční	Pracovní skupiny – počet	Přehled PS/Počet jednání, počet členů
			PS veřejná správa a IT PS cestovní ruch / 2x, 15 členů
Liberecký	19 + 2x per rollam	2	PS Vzdělávání / 5x + 2x per rollam, 35 členů PS Cestovní ruch / 8x, 25 členů PS Inovace (Rada VaVal) / 10x PS Sociální začleňování / 5x, 20 členů
Královéhradecký	16	9	PS Cestovní ruch / 4x, 23 členů PS Doprava / 7x, 22 členů PS Obce a města / 12x, 25 členů PS Sociální oblast / 8x, 23 členů PS Venkov / 12x, 24 členů PS Výzkum, inovace, podnikání / 4x, 19 členů PS Vzdělávání / 13x, 22 členů PS Zdravotnictví / 6x, 28 členů PS Životní prostředí / 4x, 24 členů
Moravskoslezský	10	4	PS Podnikavější region / 2x, 11 členů PS Vybavenější region / 2x, 10 členů PS Přívětivější region / 2x, 13 členů PS Vzdělanější a zaměstnanější region / 2x, 17 členů PS Vzdělávání / 3x (3x korespondenční hlasování)
Olomoucký	15 / 4 x korespondenční hlasování	5	PS Vzdělávání / 9x, 36 členů PS Sociální oblast / 6x, 21 členů PS Zaměstnanost / 6x, 21 členů PS RIS3 / 7x (do roku 2017) PS Cestovní ruch / 4x, 15 členů
Pardubický	13	3	PS Vzdělávání / 7x + 5x korespondenční hlasování, 33 členů PS Cestovní ruch / 3x PS Sociální oblast / 1x
Plzeňský	12	3	O pracovních skupinách nejsou na webových stránkách žádné informace Věda a výzkum – Krajská rada pro výzkum, vývoj a inovace (zápisy z jednání) PS Vzdělávání PS Věda a výzkum PS Infrastruktura Další PS v přípravě (4)
Středočeský	18 / 11x korespondenční hlasování	6	PS Vzdělávání / 6x, 39 členů PS Věda a výzkum / 3x, 13 členů PS Infrastruktura / 3x PS Zdravotnictví a sociální věci / 1x, 16 členů PS Venkov / 11x, 21 členů PS Cestovní ruch / 13x, 16 členů
Ústecký	23	5	PS Zaměstnanost / 6x, 16 členů PS Ekonomický rozvoj / 3x, 17 členů PS Vzdělávání a odborné minitymy / 5x + 5x per rollam, 35 členů (minitymy –Polytechnické vzdělávání a matematická gramotnost (6x), Podpora odborného vzdělávání (9x), Kompetence k podnikavosti (4x), Čtenářská gramotnost, cizí jazyky (5x), Inkluze (6x) PS Cestovní ruch / 4x, 19 členů PS Infrastruktura / 3x, 17 členů

Kraj	Počet jednání RSK k 31. 8. 2019/korespondenční	Pracovní skupiny – počet	Přehled PS/Počet jednání, počet členů
Zlínský	23	2	PS pro vzdělávání / 12x + korespondenční hlasování, 31 členů PS pro cestovní ruch / 4x, 18 členů PS pro absorpční kapacitu území / 5x, 19 členů

Zdroj: <https://www.mmr.cz/cs/Microsites/Uzemni-dimenze/RSK>

Z informací uvedených v tabulce je patrné, že všechny RSK zřizují pracovní skupinu pro oblast vzdělávání (povinné), další pracovní skupiny jsou již v jednotlivých RSK odlišné, stejně tak je odlišný i jejich počet. Ve většině RSK lze nalézt informace k jednáním (zápisy, seznam členů) pracovních skupin na webových stránkách, v některých případech (Karlovarský a Plzeňský kraj) informace k dispozici nejsou. Frekvence jednání pracovních skupin je v jednotlivých RSK rozdílná, např. velkou intenzitu většiny pracovních skupin vykazují RSK Jihomoravského, Královéhradeckého, Olomouckého, Libereckého, Ústeckého a Zlínského kraje. V některých RSK se pak oproti tomu některé pracovní skupiny sešly pouze 1-2x od roku 2015. Z výše uvedeného vyplývá, že RSK často zřizuje a koordinuje pracovní skupiny dle potřeb konkrétního regionu, nicméně v některých případech některé zřízené pracovní skupiny jsou dlouhodobě nefunkční.

V návaznosti na uvedená zjištění by bylo vhodné ve Statutu RSK jasněji vymezit roli pracovních skupin, lze např. zřizovat i ad-hoc pracovní skupiny, které se budou scházet pouze po dobu řešení konkrétní problematiky. Dlouhodoběji zřízené pracovní skupiny by měly průběžně vykonávat činnosti dle svého zaměření. Využity by mohly být i podněty dalších platform a pracovních skupin, které nejsou přímo zřizovány RSK (např. Pakt zaměstnanosti, RIS3) a mají v daném území svoji působnost.

Informace k realizovaným zasedáním RSK včetně zápisu lze nalézt na výše uvedených webových stránkách nebo přímo na webových stránkách jednotlivých RSK. Již z těchto informací je patrné, co vše je předmětem jednání této platformy, jaké oblasti jsou v daném regionu řešeny, jak aktivní jsou jednotliví aktéři jednání, jak přistupují k řešení konkrétní problematiky. V některých případech jsou RSK spolupořadatelé seminářů pro příjemce dotace nebo spoluorganizátoři např. kulatých stolů, workshopů (setkání zástupců obcí), některé pořádají vlastní aktivity (regionální workshopy, celokrajské konference apod.). Činnosti RSK jsou popsány ve výročních zprávách. Mezi nejaktivnější RSK s vlastními iniciativami a aktivitami RSK Královéhradeckého a Jihomoravského kraje.

Zástupce evaluačního týmu se účastnil jako pozorovatel tří jednání RSK (v Jihomoravském, Středočeském a Olomouckém kraji). Jednání probíhala v souladu s plánovaným programem, přítomní členové se aktivně zapojovali do diskuze během jednání a otázkami či případnými podněty reagovali na probíraná témata či návrhy usnesení.

V souvislosti s proběhlými jednáními a probíranými tématy se domníváme, že mezi stálé hosty RSK by mohli být zařazeni zástupci sousedních krajů (řešení problematiky okrajových území sousedících krajů) a rovněž v relevantních regionech zástupce MMR z oblasti přeshraniční spolupráce (vzájemná informovanost o řešení problematiky konkrétních území). Řada problémů je nadregionálního

charakteru (některá specifická území pro řešení např. oblasti životního prostředí jsou napříč územími více krajů) a i programy přeshraniční spolupráce představují významný příspěvek k realizaci územní dimenze v konkrétním území.

Mezi příklady dobré praxe, jak inovovat a zefektivňovat činnosti RSK patří např. dle RSK KHK: probírání aktuálních témat a předávání informací o dění v regionu na jednáních, kde vystupují s prezentací různí aktéři, zapojování aktérů v kraji do činnosti RSK, pořádání regionálních workshopů, pořádání každoroční regionální konference. Ke zvýšení veřejného povědomí o RSK byla vytvořena vlastní vizuální identita (logo, roll-au, letáky, informační brožura), které jsou prezentovány na všech událostech spojených s RSK.

Vzájemné předávání zkušeností z činností jednotlivých RSK, vzájemná účast na jednáních RSK, předávání dobré praxe např. prostřednictvím kulatých stolů je dalším bodem, který by někteří zástupci RSK uvítali, uvedené mohlo rovněž sloužit k větší aktivitě a motivaci členů některých RSK.

Kladným přínosem je setkávání sekretariátů RSK (někdy i zástupci odborů regionálního rozvoje KrÚ), které organizuje MMR, kde probíhá intenzivní výměna názorů k probíranému tématu a jsou současně uváděny praktické příklady, jak to v jednotlivých území RSK probíhá.

Probíhá pravidelná komunikace a spolupráce mezi jednotlivými sekretariáty RSK. Předávání informací se týkalo např. v roce 2018 zejména aktivit souvisejících s mapováním absorpční kapacity pro ŘO operačních programů, způsobu sběru dat z území, přípravy podkladů pro zasedání RSK, spolupráce v rámci zbývajících alokace OP.

Na svých jednáních přijímá RSK řadu usnesení, některá z nich jsou směřována k dalším aktérům např. ministerstvům, řídicím orgánům OP, orgánům daného kraje apod. Prostřednictvím NSK jsou uvedené usnesení předávána jejich adresátům. Reakce na usnesení/vypořádání usnesení jsou zveřejňována (včetně termínů plnění jednotlivými aktéry) na webu NSK a jednotlivých RSK a jsou součástí informací na návazných jednáních těchto platforem či výročních zpráv.

Členové NSK (celkem 13 respondentů, zástupců ŘO bylo 84,6 % z nich) se **v dotazníkovém šetření** vyjadřovali k příspěvku RSK k zajištění vzájemné provázanosti a koordinaci při implementaci územní dimenze. 2 respondenti (15,4 %) se domnívají, že RSK přispívají do značné míry k zajištění vzájemné provázanosti a koordinaci státu a územních partnerů při implementaci územní dimenze a realizaci DoP a jednotlivých OP. Více než třetina (38,5 %, 5) se domnívá, že RSK přispívají částečně, další třetina respondentů uvedené nedokáže posoudit, protože se neúčastní jednání RSK; 7,7 % (1) se domnívá, že nepřispívají vůbec.

Tabulka 7: Hodnocení příspěvku RSK v dotazníkovém šetření pro členy NSK

	Počet respondentů	Počet respondentů v %
Do značné míry	2	15,4 %
Pouze částečně	5	38,5 %
Vůbec	1	7,7 %
Neumím posoudit	5	38,5 %

Většina respondentů (61,5 %, 8) vidí přínosy RSK zejména ve shromažďování informací a témat v území (úrovni) kraje, v identifikaci a výběru prioritních územních témat, v přenosu informací mezi poskytovatelem podpory a územím. Naproti tomu, někteří respondenti (3) zejména z pohledu jejich agendy přínos RSK nevidí nebo (2) ho nedokáží posoudit.

Co se týká **dotazníkového šetření pro členy RSK**, tak se ho účastnilo 102 respondentů, jejich role jsou uvedeny dále:

Tabulka 8: Respondenti dotazníkového šetření RSK

	Počet respondentů	Počet respondentů v %
Člen	42	41,2 %
Náhradník	16	15,7 %
Stálý host	13	12,7 %
Host	7	6,9 %
Člen sekretariátu	24	23,5 %

Kategorie institucí, kterou v RSK respondenti zastupují:

Tabulka 9: Přehled institucí, které respondenti dotazníkového šetření RSK zastupují

	Počet respondentů	Počet respondentů v %
Kraj	40	39,2 %
Město (SMO)	13	12,7 %
Venkov (SMS, SPOV, KS NS MAS)	16	15,7 %
Nestátní neziskové organizace	10	9,8 %
Podnikatelský sektor	3	2,9 %
Akademický sektor	2	2 %
Jiná (např. AOPK ČR, CRR, Církev, NIDV, Regionální rozvojová agentura, Úřad práce, ÚV - Agentura pro sociální začleňování, Vědeckotechnický park, ...)	18	17,6 %

Nejvíce, tj. 11 respondentů šetření působí ve Středočeském kraji a na Vysočině. 10 respondentů v Jihočeském kraji, 9 v Královohradeckém a Olomouckém. 8 respondentů je z kraje Pardubického, Plzeňského a Zlínského. 7 respondentů působí v Karlovarském kraji, 6 v Jihomoravském a 5 v kraji Libereckém, Moravskoslezském a Ústeckém.

Členové RSK se rovněž v dotazníkovém šetření vyjadřovali k příspěvku RSK k zajištění vzájemné provázanosti a koordinaci při implementaci územní dimenze. 14 (13,7 %) respondentů si myslí, že RSK přispívají do značené míry, 64 (62,7 %) respondentů se domnívá, že RSK přispívají k zajištění vzájemné provázanosti a koordinaci státu a územních partnerů pouze částečně (není přítom rozdíl

mezi zástupci krajů, měst, venkova, NNO apod.). Pouze 7 (6,9 %) respondentů se domnívá, že nepřispívají vůbec a 17 (16,7 %) respondentů neumí problematiku posoudit.

Respondenti shodně uvádějí, že názory RSK nejsou brány příliš vážně, je malá zpětná vazba od OP na jejich podněty a požadavky, RSK tak plní spíše formální stránku věci (tento názor uvádějí respondenti z krajů, měst i venkova). Bylo by dle jejich názoru vhodné posílit roli RSK. Domnívají se, že především ve vztahu k ŘO OP.

Příklady názorů některých respondentů k příspěvku RSK k zajištění vzájemné provázanosti a koordinaci státu a územních partnerů při implementaci územní dimenze:

- „usnesení RSK ve vztahu k NSK či jiným ŘO jsou formulována jako doporučující, ŘO se jimi nemusí řídit a v mnoha případech ani neřídí“,
- „nízká účast vrcholných politických představitelů kraje na jednání RSK“,
- „do jisté míry je to formální instituce a její usnesení nemají velkou váhu pro politické reprezentanty a dopady do reálného života“,
- „díky činnosti jednotlivých RSK se daří získávat relevantní informace o potřebách území“
- „usnesení RSK nejsou v dostatečné míře zohledňována řídicími orgány při přípravě výzev v jednotlivých OP“
- „nebyť RSK a NSK, tak neexistuje platforma, kde by se řešily potřeby, problémy, aktuální témata atp. a nebyly jen resortně zaměřeny“
- „vůči orgánům na národní úrovni nemá RSK silnou pozici“
- „RSK by měla mít větší roli při přípravě nového programového období, například vhodně nastavenými databázemi projektových záměrů“

Naprostá většina respondentů šetření (zástupců kraje, měst, venkova i NNO) identifikuje jako přínosy RSK:

- sdružuje subjekty v regionu, iniciuje, sleduje a podporuje absorpční kapacitu v kraji,
- koordinace aktivit napříč regionem, vzájemná informovanost subjektů působících v regionu,
- přenos informací, zejména na úrovni krajů,
- informování o problémech koncových účastníků,
- mapování a podpora absorpční kapacity v některých oblastech,
- setkání širokého spektra relevantních aktérů z oblasti ESI fondů a obecně regionální politiky na krajské úrovni,
- přenos podnětů z území směrem k NSK a ŘO,
- přenos informací z národní úrovně do regionu a zpět,
- RSK slouží jako platforma pro diskuzi, vyměňování názorů, koordinaci myšlenek, kontakt s územím.

Koordinace územní dimenze na území kraje, v němž působí, zajištěná ze strany RSK je hodnocena přibližně dvěma třetinami respondentů jako velmi nebo spíše zdařilá, jako problematickou nebo velmi problematickou ji hodnotí téměř pětina respondentů. Podrobnější informace jsou uvedeny dále.

Tabulka 10: Hodnocení koordinace území v dotazníkovém šetření pro RSK

	Počet respondentů	Počet respondentů v %
Jako velmi zdařilou	14	13,7 %
Jako spíše zdařilou	54	53 %
Jako spíše problematickou	14	13,7 %
Jako velmi problematickou	5	4,9 %
Neumím posoudit	15	14,7 %

Mezi aktéry (zástupci kraje, měst, venkova, NNO, jiné) nejsou v hodnocení zásadní rozdíly. Kraje hodnotí koordinaci nejčastěji jako spíše zdařilou, respondenti z venkova a jiných organizací hodnotí častěji než kraje jako velmi zdařilou. Část respondentů vnímá RSK jako funkční orgán, oproti tomu část respondentů vnímá koordinaci jako méně zdařilou a málo funkční, vedenou často spíše formálně, pouze v obecných usneseních. Ne všichni aktéři jsou dostatečně aktivní (např. nepřichází s podněty/požadavky, nepředávají relevantní informace směrem k dalším zástupcům v RSK), berou své zastoupení v RSK spíše formálně.

Lze rovněž uvést, že výše uvedená zjištění byla potvrzena během polostrukturovaných **rozhovorů se zástupci sekretariátu RSK a členy RSK**. Příspěvek RSK vidí zástupci sekretariátu zejména v iniciování absorpční kapacity regionu, mapování potřeb, přenosu informací v regionu i směrem k národní úrovni. Zároveň se velká část respondentů domnívá, že kompetence a pravomoci RSK nejsou dostatečné, že by se role RSK měla posílit.

Celkově lze na základě všech výše uvedených zjištění konstatovat, že RSK přispívají k zajištění vzájemné provázanosti a koordinaci státu a územních partnerů při implementaci územní dimenze částečně. Fungování těchto platform by mohlo být více funkční a přínosné. V textu výše je uvedena řada názorů a podnětů šetřených aktérů, které mohou k větší efektivitě této platformy přispět. Vhodné by bylo redefinovat role/činnosti této platformy a role jejich jednotlivých členů. Bylo by vhodné posílit roli RSK jako iniciátora a koordinátora aktivit v regionu (řešení aktuálních problémů, kontakty s územím). Také by bylo vhodné jasněji vymezit role ve vztahu k dalším subjektům (např. k ŘO OP, aktérům území). Tímto způsobem by bylo totiž možné efektivněji usměrnit očekávání jednotlivých aktérů od ostatních relevantních subjektů i od ustavených platform jako takových.

Závěry

- RSK se ve vztahu k územní dimenzi podílí mj. na její realizaci prostřednictvím Regionálních akčních plánů (RAP), včetně části vztahující se k financování z ESI fondů, iniciuje, sleduje a podporuje absorpční kapacitu regionu. Ve fázi realizace územní dimenze programového období kohezní politiky EU 2014-2020 a diskuse a přípravy případné územní dimenze pro programové období po roce 2020 RSK reaguje na požadavky NSK a dále plní role komunikační, plánovací a koordinační, role iniciační, monitorovací, vyhodnocovací, informační a propagační.

- RSK zřizuje pracovní skupiny pro stěžejní tematické oblasti daného regionu. Členy pracovních skupin jsou významní aktéři z řad samosprávných celků, podnikatelských subjektů, krajských či neziskových organizací zaměřených na činnost v dané tematické oblasti.
- Většina respondentů dotazníkového šetření pro členy NSK vidí přínosy RSK zejména ve shromažďování informací a témat v území (úrovni) kraje, v identifikaci a výběru prioritních územních témat, v přenosu informací mezi poskytovatelem podpory a územím.
- Celkem 14 (13,7 %) respondentů dotazníkového šetření pro RSK si myslí, že RSK přispívají do značené míry k zajištění vzájemné provázanosti a koordinaci státu a územních partnerů, 64 (62,7 %) respondentů se domnívá, že RSK přispívají pouze částečně (není přitom rozdíl mezi zástupci krajů, měst, venkova, NNO apod.). Pouze 7 (6,9 %) respondentů se domnívá, že nepřispívají vůbec a 17 (16,7 %) respondentů neumí problematiku posoudit.
- Respondenti dotazníkového šetření pro RSK shodně uvádějí, že názory RSK nejsou brány příliš vážně, je malá zpětná vazba od OP na jejich podněty a požadavky, RSK tak plní spíše formální stránku věci (tento názor uvádějí respondenti z krajů, měst i venkova). Bylo by dle jejich názoru vhodné posílit roli RSK.
- Identifikované přínosy RSK dle respondentů dotazníkového šetření pro RSK:

- sdružuje subjekty v regionu, iniciuje, sleduje a podporuje absorpční kapacitu v kraji,
- koordinace aktivit napříč regionem, vzájemná informovanost subjektů působících v regionu,
- přenos informací, zejména na úrovni krajů,
- setkání širokého spektra relevantních aktérů z oblasti ESI fondů a obecně regionální politiky na krajské úrovni,
- přenos podnětů z území směrem k NSK a ŘO,
- přenos informací z národní úrovně do regionu a zpět,
- RSK slouží jako platforma pro diskuzi, vyměňování názorů, koordinaci myšlenek, kontakt s územím.

- Koordinace územní dimenze na území kraje, v němž působí, zajištěná ze strany RSK je hodnocena přibližně dvěma třetinami respondentů jako velmi nebo spíše zdařilá, jako problematickou nebo velmi problematickou ji hodnotí téměř pětina respondentů.
- Příspěvek RSK vidí zástupci sekretariátu RSK zejména v iniciování absorpční kapacity regionu, mapování potřeb, přenosu informací v regionu i směrem k národní úrovni. Zároveň se velká část respondentů domnívá, že kompetence a pravomoci RSK nejsou dostatečné, že by se role RSK měla posílit.

EQ B.3 Pokud regionální stálé konference některé své role neplní, jaké jsou důvody?

Odpověď na EQ

Jednotlivé RSK se určené role dané Statutem RSK snaží průběžně naplňovat. Ne vždy se však podařilo prokázat, že by se jednalo o skutečně funkční a přínosnou platformu.

Ve vazbě na zkušenosti z probíhajícího období by bylo vhodné do budoucna role RSK redefinovat. Posílit roli RSK jako iniciátora a koordinátora na regionální úrovni k rozvoji spolupráce relevantních aktérů v území k podpoře rozvoje jeho potřeb.

Způsob řešení

Ověření plnění všech rolí stanovených RSK bylo zjišťováno jednak důkladným desk research dokumentace k RSK (jednání RSK, zápisy z jednání, pracovní skupiny jednotlivých RSK a jejich jednání apod.). Dále pak byly zjišťovány informace od jednotlivých sekretariátů a členů RSK prostřednictvím telefonických polostrukturovaných rozhovorů a informace od zástupců MMR-ORP. Vlastní odpověď na stanovenou EQ byla zajištěna formou syntézy všech dílčích zjištění získaných na základě uplatnění výše uvedených evaluačních metod.

Zjištění

Během provedených šetření bylo ověřeno, že činnosti vykonávané pro území konkrétního kraje po celou dobu činnosti RSK dokumentují jednání RSK, zápisy RSK, dokumentace k RAP, zápisy z NSK (účast zástupce z RSK). Tyto informace lze nalézt na webových stránkách. Ze zveřejněných informací lze ověřit formální naplnění povinností daných Statutem RSK. Některé RSK realizují více aktivit, jejich pracovní skupiny se pravidelně scházejí a vyvíjejí činnost, v některých RSK je to naopak, jak dokumentují informace uvedené již v předchozí otázce.

Pro fázi vydefinování územní dimenze programového období EU 2014 – 2020 a dle potřeby nového programového období po roce 2020 jednotlivé RSK připravily RAP, které monitorují a vyhodnocují. Každoročně jsou zpracovávány zprávy o hodnocení plnění RAP. Průběžně (max. ve dvouletých intervalech) je RAP aktualizován.

Pro fázi realizace územní dimenze programového období kohezní politiky EU 2014 – 2020 a diskuse a přípravy případné územní dimenze pro programové období po roce 2020 reaguje na požadavky NSK a plní řadu rolí. Komunikační, plánovací a koordinační role je dokumentována v jednotlivých RSK jednáními RSK, jednáními pracovních skupin, zápisy z těchto jednání, z usnesení RSK, z usnesení RSK, které jsou předávány NSK. Podobně je dokumentována iniciační role RSK.

Role monitorovací a vyhodnocovací je dokumentována Zprávami o hodnocení plnění RAP, pravidelnými aktualizacemi RAP.

Informační a propagační role RSK je dokumentována prostřednictvím vytvořených platforem (pracovní skupiny), prostřednictvím jednání RSK, konkrétních dalších aktivit RSK (společné semináře k výzám, kulaté stoly apod.).

Obecně lze říci, že jednotlivé RSK se určené role formálně snaží průběžně naplňovat, některé RSK jsou více aktivní. Formálně lze jejich naplňování ověřováno prostřednictvím dokumentace specifikované výše. Důležitý je rovněž aktivní přístup zapojených aktérů, fungující přenos informací, (uvnitř i vně RSK), podpora politické reprezentace konkrétního kraje. Ve vazbě na zkušenosti z probíhajícího období (např. dílčí nespokojenost zástupců RSK s jejich postavením vůči národní úrovni či zkušenosti s fungováním RSK v regionu) by bylo vhodné role RSK pro další období redefinovat. Zástupci MMR jsou stálými hosty RSK, vždy se alespoň jeden zástupce účastní jednání.

Z pohledu zástupců MMR-ORP funguje RSK v každém kraji trochu jinak. Některé RSK fungují více formálně, v minimální formě plní požadavky, které MMR má. Naopak v některých krajích je RSK vnímána jako příležitost dostat všechny regionální aktéry „k jednomu stolu“ a využívají tuto platformu, kde se komunikuje jednak strategie rozvoje regionu, jednak požadavky regionů směrem ke MMR a relevantním ministerstvům (řídící orgány jednotlivých operačních programů).

Sekretariáty a členové RSK vnímají stanovené role platformy RSK dané Statutem, nejvýznamnější je dle jejich názoru role informační a to oboustranně do i z území. Názory na to, zda jsou tyto role plněny, jsou různé. Část respondentů se domnívá, že kompetence RSK nejsou příliš velké, špatné vnímání RSK je dle jejich názoru ze strany ŘO.

Rolemi RSK do budoucna na základě zkušeností z proběhlého období se zabýval např. kulatý stůl RSK Královéhradeckého kraje v roce 2018, který identifikoval následující role: RSK by měla být centrálně respektovaná, měla by dávat především doporučení, její činnost by neměla být vázána pouze na dotace EU, měla by překračovat politické období, měla by působit jako partner v území pro vyjednávání, měla by diskutovat a ujasnit potřeby regionu, působit jako iniciátor a koordinátor aktivit v regionu, měla by posilovat význam pracovních skupin RSK, působit jako efektivní platforma pro spolupráci v regionu, posilovat vazbu RAP a ostatních plánů a strategií. Uvedené informace mohou být využity v následujícím období pro redefinici rolí RSK.

Ze zjištěných informací vyplývá, že RSK v jednotlivých krajích jsou funkční, některé naplňují dané role spíše formálně, některé RSK jsou více aktivní a v daném regionu více viditelné (např. RSK Královéhradeckého či Jihomoravského kraje). RSK často zřizuje a koordinuje pracovní skupiny dle potřeb konkrétního regionu, nicméně v některých případech některé zřízené pracovní skupiny jsou dlouhodobě nefunkční. Jako nejvýznamnější je vnímána informační role RSK (a to uvnitř i vně území). Pro další období by bylo vhodné upravit Statut RSK s cílem redefinovat role/činnosti RSK (viz EQ B.2).

Závěry

- Sekretariáty a členové RSK vnímají stanovené role platformy RSK dané Statutem, nejvýznamnější je dle jejich názoru role informační a to oboustranně do i z území.
- Obecně lze říci, že jednotlivé RSK se určené role snaží průběžně naplňovat. Formálně lze jejich naplňování ověřováno prostřednictvím dokumentace k RSK (jednání RSK, zápisy z jednání RSK, dokumentace k RAP, zápisy z NSK, jednání pracovních skupin atd.).
- Ve vazbě na zkušenosti z probíhajícího období by bylo vhodné role RSK redefinovat. Posílit roli RSK jako iniciátora a koordinátora aktivit v regionu k rozvoji spolupráce relevantních aktérů v území k podpoře rozvoje jeho potřeb. Také by bylo vhodné jasněji vymezit role ve vztahu k dalším subjektům (např. k ŘO OP, aktérům území)

EQ B.4 Jsou regionální akční plány sestavovány jednotnou metodikou?

Odpověď na EQ

Regionální akční plány byly sestavovány podle metodiky MMR, a to ve dvou částech: tabulková část (vyčíslení finančních požadavků ve vazbě na absorpční kapacitu v dané oblasti) – povinná a textová část (nepovinná). Zpracované textové části RAP jednotlivých krajů se tak svým přístupem odlišují, jejich obsah je různorodý. Pokud mají RAP sloužit ŘO jako jeden z podkladů pro přípravu výzev, bylo by vhodné prodiskutovat formu a obsah textové části právě s nimi.

Způsob řešení

Informace k zodpovězení této EQ byly zjišťovány prostřednictvím telefonických rozhovorů s vybranými členy sekretariátu RSK a vybranými členy RSK, prostřednictvím dotazníkového šetření

zaměřeného na členy RSK. Další informace byly získány během polostrukturovaných rozhovorů se zástupci MMR-ORP. Vlastní odpověď na stanovenou EQ byla zajištěna formou syntézy všech dílčích zjištění získaných na základě uplatnění výše uvedených evaluačních metod.

Zjištění

Zpracování RAP zajišťuje sekretariát RSK na základě podkladů partnerů zapojených v RSK a podkladů dalších aktérů regionálního a místního rozvoje. RAP je schvalován RSK, pravidelně je prostřednictvím RSK vyhodnocován.

Dokumenty byly zpracovány podle metodiky dané MMR – ORP ve dvou částech: textová část (nepovinná) a tabulková část (excel) – povinná. Zpracované textové části RAP jednotlivých krajů se tak svým přístupem odlišují, jejich obsah je různorodý.

Každoročně jsou zpracovávány zprávy o hodnocení plnění RAP. Průběžně (max. ve dvouletých intervalech) je RAP aktualizován.

Polovina respondentů **dotazníkového šetření zaměřeného na sekretariát a členy RSK (51)** byla zapojena do přípravy RAP nejčastěji jeho připomínkováním, jako spolutvůrci a tvůrci dokumentu, zpracovatelé dílčích částí, osoby podílející se na sběru dat o projektech v regionu. Více než tři čtvrtiny z těchto respondentů ví, z jakých strategických dokumentů se při přípravě RAP vycházelo. Kromě krajských koncepčních a strategických dokumentů (zejména Strategie rozvoje kraje) a základních dokumentů na národní úrovni (SRR 2014- 2020) se vycházelo z projektových záměrů pro jednotlivá témata sesbíraná v daném území od zapojených aktérů, investičních záměrů kraje, KAPů, MAPů, RIS3 apod.

Pro zpracování RAP byla poskytnuta MMR metodika, tuto informaci věděla třetina respondentů, tj. větší část těch co byli do přípravy RAP zapojeni.

Co se týká vzájemné znalosti RAP ostatních krajů, tak polovina šetřených členů RSK a zástupců sekretariátu je s nimi seznámena, polovina ne. Rozdíly mezi jednotlivými Rapy nevnímají jako zásadní s ohledem na skutečnost, že každý kraj řeší své specifické problémy.

Z pohledu **MMR – ORP** bylo konstatováno, že vytvořené RAP často naplňovaly minimální požadavky dané metodikou. Tabulková část RAP byla povinná (vyčíslení finančních požadavků ve vazbě na absorpční kapacitu v dané oblasti), textová část byla nepovinná – zde jsou popisovány a komentovány údaje z tabulkové části.

Co se týká textové části jednotlivých RAP, tak dále uvádíme příklady struktury některých z nich, dokumentují různorodost přístupu jednotlivých krajů. Nelze se jednoznačně přiklonit k některé z uvedených forem a obsahu textové části RAP. Pokud mají RAP sloužit ŘO jako jeden z podkladů pro přípravu výzev, bylo by vhodné prodiskutovat formu a obsah textové části právě s nimi.

Příklad 1: Textová část obsahuje přehled jednotlivých aktivit RAP, které byly zjištěny na základě mapování absorpční kapacity kraje. Aktivity jsou rozděleny do tematických oblastí (doprava; integrovaný záchranný systém, zdravotní a sociální služby; zaměstnanost; vzdělávání, věda, výzkum; podnikání a inovace; cestovní ruch a struktura; sport; životní prostředí, energie a technická infrastruktura; veřejná správa) a všechny popsány dle jednotné struktury:

- Hlavní aktivita
- Zdůvodnění aktivity
- Zpřesnění aktivity
- Okruh žadatelů
- Finanční náklady

Příklad 2: Textová část RAP zdůvodňuje a popisuje hlavní aktivity RAP. V rámci těchto aktivit jsou vždy uvedeny projekty, které danou aktivitu budou nebo mohou naplňovat. Hlavní důraz byl kladen na uvedení těch typů projektů, které jsou uloženy v databázi a jejich tematické zaměření odpovídá možnostem podpory z ESIF.

Příklad 3: V RAP jsou aktivity členěny dle operačních programů. Uveden je název aktivity, okruh žadatelů, zdůvodnění, popis, vazba na aktivity.

Příklad 4: Obsah RAP: Situační analýza – východiska pro nastavení RAP (Stručná charakteristika kraje, čerpání z Evropských zdrojů v letech 2003 – 2007, Kohezní politika 2014 – 2020 a dopady jejího nastavení pro kraj), Absorpční kapacita kraje v programovém období 2014 – 2020 (šetření absorpční kapacity pro aktualizaci RAP, agregace dat pro finanční plán RAP, Vazba na SRR a koncepční dokumenty kraje), Bariéry čerpání evropských a národních dotačních zdrojů v programovém období 2014 – 2020 na území kraje.

Souhrnně lze konstatovat, že pro další období by bylo vhodné stanovit jednotnou metodiku pro zpracování RAP nejen v tabulkové (té zejména finanční) části, ale i pro část textovou/popisnou. Pokud mají RAP sloužit ŘO jako jeden z podkladů pro přípravu výzev, bylo by vhodné prodiskutovat formu a obsah textové části právě s nimi. Důležité je pro další období rovněž vyjasnit jednoznačnější roli RAP.

Závěry

- RAP slouží jako podklad pro řídicí orgány OP, které při zjišťování absorpční kapacity a zacilování výzev (zpracování plánu výzev) díky jednotné metodice tvorby a řízení RAP vycházejí z obdobně obdržených strukturovaných informací.
- Zpracování RAP zajišťuje sekretariát RSK na základě podkladů partnerů zapojených v RSK a podkladů dalších aktérů regionálního a místního rozvoje. RAP je schvalován RSK, pravidelně je prostřednictvím RSK vyhodnocován.
- RAP byly zpracovány podle metodiky dané MMR – ORP ve dvou částech: textová část (nepovinná) a tabulková část (excel) – povinná. Zpracované textové části RAP jednotlivých krajů se tak svým přístupem odlišují, jejich obsah je různorodý. Pokud mají RAP sloužit ŘO jako jeden z podkladů pro přípravu výzev, bylo by vhodné prodiskutovat formu a obsah textové části právě s nimi.
- Co se týká vzájemné znalosti RAP ostatních krajů, tak polovina šetřených členů RSK a zástupců sekretariátu je s nimi seznámena, polovina ne. Rozdíly mezi jednotlivými RAPy nevnímají jako zásadní s ohledem na skutečnost, že každý kraj řeší své specifické problémy.

EQ B.5 Jsou regionální akční plány vhodným nástrojem koordinace územní dimenze?

Odpověď na EQ

Regionální akční plány lze v aktuální podobě považovat pouze za částečně vhodný nástroj koordinace územní dimenze. Uvedený nástroj má potenciál, který v tomto období nebyl plně a optimálně využit, nicméně přinesl řadu poznatků, ze kterých lze v dalším období vyjít a reflektovat je.

Způsob řešení

Tato evaluační otázka byla zodpovádána zejména na základě informací zjištěných prostřednictvím dotazníkových šetření zaměřených na 13 sekretariátů RSK, na všechny členy RSK a na členy NSK s hlasovacím právem. Dále byly analyzovány informace získané z polostrukturovaných rozhovorů vedených se zástupci RSK, územních partnerů, zástupců MMR-ORP. Zástupce evaluačního týmu se rovněž účastnil 3 jednání RSK. Vlastní odpověď na stanovenou EQ byla zajištěna formou syntézy všech dílčích zjištění získaných na základě uplatnění výše uvedených evaluačních metod.

Zjištění

Dle zkušeností pracovníků **MMR – ORP** vedla skutečnost, že jednotlivé regiony zpracovávaly RAP, ke zjištění absorpční kapacity (s různou mírou podrobnosti) včetně identifikace tzv. bílých míst v území.

Zpracované RAP nebyly ovšem souměřitelné, neosvědčily se také jako klíč k distribuci finančních prostředků na dílčí území. Uvedený nástroj má potenciál, který v tomto období nebyl plně a optimálně využit, nicméně přinesl řadu poznatků, ze kterých lze v dalším období vyjít a reflektovat je.

Z **dotazníkového šetření pro členy NSK** (13 respondentů, převážně zástupců ŘO) vyplývá, že většina z nich (10, 76,9 %) považuje RAP pouze za částečně vhodný nástroj (8) nebo nevhodný nástroj (2) koordinace územní dimenze.

Názory respondentů se různí, od plné funkčnosti nástroje až po zpochybňování úlohy RAPů. Negativa RAPů spatřují respondenti např. v tom, že není zcela vyjasněna role RAP, bez zajištění zdrojů financování mají RAP pouze deklaratorní povahu, zejména v oborech, které nemají zřejmý územní charakter, rovněž jsou vhodné pouze pro některé typy intervencí a některé oblasti. Pozitivně je vnímáno, že je vytvořena databáze projednaných, zkonultovaných, oponovaných projektových záměrů. Dle doporučení respondentů ohledně lepší využitelnosti RAP by dokument měl obsahovat priority, nad kterými je shoda, které jsou v určité fázi připravenosti a je reálnost jejich provedení, jsou provázány na další dokumenty kraje.

Respondenti **dotazníkového šetření zaměřeného na členy sekretariátu a členy RSK** (102 respondentů) nepracují většinou s RAP nikdy (14, 13,7 %) nebo zcela výjimečně (62, 60,9 %). Několikrát do měsíce s RAP pracuje 3,8 % (4) respondentů. Mezi aktéry (zástupci kraje, měst, venkova, NNO, jiné) nejsou v hodnocení otázky zásadní rozdíly, u všech kategorií převládá odpověď „zcela výjimečně“ kromě kategorie NNO, kde převládá odpověď nikdy.

Implementace RAP zpracovaného pro kraj je hodnocena přibližně třetinou respondentů jako velmi nebo spíše zdařilá, jako problematickou nebo velmi problematickou ji hodnotí také přibližně třetina respondentů. Podrobnější informace jsou uvedeny dále.

Tabulka 11: Hodnocení implementace RAP v dotazníkovém šetření pro RSK

	Počet respondentů	Počet respondentů v %
Jako velmi zdařilou	3	2,9 %
Jako spíše zdařilou	30	29,4 %
Jako spíše problematickou	27	26,5 %
Jako velmi problematickou	6	5,9 %
Neumím posoudit	36	35,3 %

Mezi aktéry (zástupci kraje, měst, venkova, NNO, jiné) nejsou v hodnocení otázky zásadní rozdíly.

Zdůvodnění hodnocení svým rozpětím odpovídá rozložení respondentů výše. Mezi pozitiva patří např., že se díky RAP podařilo prosadit nové národní dotace MMR a realizuje se poměrně velké množství projektů. Jako negativum RAP je vnímáno, že dává pouze přehled o absorpční kapacitě území, funguje pouze jako zásobník projektů, z národní úrovně k němu není adekvátní zpětná vazba, chybí větší provázanost s ostatními strategiemi a koncepcemi, praktická nemožnost ovlivňování prostřednictvím RAP podobu a zaměření jednotlivých územně-zacílených výzev.

Regionální akční plány považují za zcela (19) nebo částečně (46) vhodný nástroj koordinace územní dimenze téměř dvě třetiny (63,7 %) respondentů šetření. Desetina respondentů ho za vhodný nástroj nepovažuje vůbec.

Příklady názorů některých respondentů k vhodnosti nástroje RAP pro koordinaci územní dimenze:

- „Prvotní myšlenka byla dobrá, dnes jsou příliš obsáhlé a složité a pro neznalé těžko uchopitelné. Zásadně bych Rapy zúžil jen na několik oblastí, ve kterých má kraj možnost o něčem rozhodovat a dát tak RSK pravomoc řídit územní dimenzi, i když jen v některých oblastech.“
- „Stávající RAP jsou nevyužitelné, pro nové období by musely být nově nastaveny a konsenzuálně dohodnuty se všemi ŘO.“
- „RAP je pouze zdrojem informací o území.“
- „Ve stávajícím pojetí tento nástroj výše uvedenou roli neplní“
- „RAP není nástrojem na koordinaci. Především mapuje absorpční kapacitu území.“

Doporučení k vyšší využitelnosti RAP (příklady):

- Jiná podoba RAP – pouze klíčové projekty v definovaných tématech, které jsou skutečně připravovány a nad nimiž se dá s řídicími orgány diskutovat o podobě nastavení výzev.
- Nutnost shody nad strukturou a rolí RAP.
- Potřeba vytvořit jednotnou strukturu a jednotný přístup k RAP napříč kraji. Ačkoliv MMR vytvořilo metodiku, tato je pouze doporučená, a tak kraje přistupují k tvorbě různě.
- RAP by měl být metodicky mnohem významněji navázán na strategie a programy (územní a oborové), které definují priority, případně okruhy vhodných témat
- V RAPu musí být ukotveny finanční alokace, protože nyní v podstatě pouze informuje o absorpční kapacitě v území apod.

Z polostrukturovaných **rozhovorů se zástupci sekretariátu RSK a členy RSK** vyplynulo, že není jednoznačný názor na to, jak důležitý dokument je RAP a zda je nezbytný (RAP slouží jen jako statistika o projektech, nějaký plán by měl být, nemusí to být zrovna RAP, existence RAP je správná, v aktuální podobě je to dokument pro dokument.....). Shodují se na tom, že podoba RAP by se měla změnit.

Z výše uvedených informací a provedených šetření je zřejmé, že RAP lze v aktuální podobě považovat pouze za částečně vhodný nástroj pro koordinaci ÚD. Ve stávajícím pojetí nenaplnují původně plánovanou roli. Mapují informace k absorpční kapacitě v území, mohou tak fungovat jako možný zásobník projektů v daném území. Ve stávající podobě se tak RAP příliš neosvědčily. Původně zamýšlený potenciál v tomto období nebyl plně a optimálně využit, nicméně přinesl řadu poznatků, ze kterých lze v dalším období vyjít a reflektovat je.

Závěry

• RAP lze v aktuální podobě považovat pouze za částečně vhodný nástroj pro koordinaci ÚD• Skutečnost, že jednotlivé RSK zpracovávaly RAP, vedlo ke zjištění absorpční kapacity (s různou mírou podrobnosti) včetně identifikace tzv. bílých míst v území.
• Respondenti dotazníkového šetření pro členy NSK považují RAP většinou za částečně vhodný nástroj koordinace územní dimenze. Negativa RAPů spatřují např. v tom, že není zcela vyjasněna role RAP, bez zajištění zdrojů financování mají RAP pouze deklaratorní povahu, zejména v oborech, které nemají zřejmý územní charakter. Pozitivně je vnímáno, že je vytvořena databáze projednaných, zkonzultovaných, oponovaných projektových záměrů. Dokument měl obsahovat priority, nad kterými je shoda, které jsou v určité fázi připravenosti a je reálnost jejich provedení, jsou provázány na další dokumenty kraje.• Implementace RAP zpracovaného pro kraj je hodnocena přibližně třetinou respondentů dotazníkového šetření pro RSK jako velmi nebo spíše zdařilá, jako problematickou nebo velmi problematickou ji hodnotí také přibližně třetina respondentů. Mezi aktéry šetření (zástupci kraje, měst, venkova, NNO, jiné) nejsou v hodnocení zásadní rozdíly.• RAP považují za zcela nebo částečně vhodný nástroj koordinace územní dimenze téměř dvě třetiny respondentů šetření pro RSK. Mezi pozitiva patří např., že se díky RAP podařilo prosadit nové národní dotace MMR a realizuje se poměrně velké množství projektů. Jako negativum RAP je vnímáno, že dává pouze přehled o absorpční kapacitě území, funguje pouze jako zásobník projektů, z národní úrovně k němu není adekvátní zpětná vazba, chybí větší provázanost s ostatními strategiemi a koncepcemi, praktická nemožnost ovlivňování prostřednictvím RAP podobu a zaměření jednotlivých územně-zacílených výzev.

EQ B.6 Hodnotí Zprávy o uplatňování územní dimenze dostatečně míru naplňování NDÚD?

Odpověď na EQ

Zprávy o uplatňování územní dimenze jsou spíše informačním materiálem, dílčím způsobem informují o míře naplňování NDÚD. Popisují zejména vývoj v počtu vyhlášených výzev s územní dimenzí v definovaných specifických cílech operačních programů, počty realizovaných projektů

včetně výše finančních prostředků a rovněž souhrnně činnosti platform NSK a RSK a posun v realizaci integrovaných nástrojů.

Způsob řešení

Informace k zodpovězení této otázky byly primárně získány na desk research zpracovaných Zpráv o plnění územní dimenze, z polostrukturovaných rozhovorů se zástupci MMR-ORP, se zástupci ŘO. Další informace byly zjišťovány prostřednictvím dotazníkových šetření pro členy NSK a RSK. Bylo ověřováno, jak s nimi pracují zainteresovaní aktéři (tvůrci i uživatelé těchto Zpráv), a do jaké míry tyto Zprávy o plnění územní dimenze naplňují jejich očekávání. Vlastní odpověď na stanovenou EQ byla zajištěna formou syntézy všech dílčích zjištění získaných na základě uplatnění výše uvedených evaluačních metod.

Zjištění

Očekávání zástupců MMR-ORP od Zpráv o plnění územní dimenze se během let nezměnilo. Zprávy dle jejich názoru mají jasné zadání – monitorovat, jak je NDÚD naplňován, jak je daří územní dimenzi implementovat.

Názory zástupců jednotlivých OP na informace uvedené ve Zprávách o plnění územní dimenze jsou různorodé, většina z nich se jimi ovšem nijak zvlášť nezabývá a nepracuje s nimi. Jedná se dle jejich názoru o informační materiál popisující počet výzev, výši finančních prostředků, počet projektů v definovaných specifických cílech jednotlivých OP. Zástupci OP vnímají územní dimenzi více jako průřezovou oblast, která může být dostatečně popsána ve zprávách o realizaci OP/DoP, informace ohledně stavu realizace integrovaných nástrojů, výzvách s územní dimenzí apod. jsou pak obsaženy v monitorovacím systému. Jednotlivé ŘO jsou zapojeny do jejich zpracování, dodávají dílčí podklady za svůj OP, připomínají materiál.

Osm respondentů (61,5 %) z dotazníkového šetření mezi členy NSK pracuje se zprávami o uplatňování územní dimenze zpracovanými ze strany MMR zcela výjimečně, 3 respondenti (23 %) nikdy a 2 respondenti (15,4 %) minimálně jednou měsíčně.

Zprávy o uplatňování územní dimenze zpracované ze strany MMR splňují zcela očekávání ohledně informací z oblasti implementace územní dimenze u dvou respondentů (15,4 %), částečně u 4 respondentů (30,8 %) a nedostatečně u 3 respondentů (23 %). Problematiku neumí posoudit 4 respondenti (30,8 %).

Zdůvodnění respondentů se značně liší, od spokojenosti s informacemi přes částečnou spokojenost (jedná se o statické informace bez vypovídající hodnoty, vyskytují se zde parciální nedostatky, informace nejsou sjednocené, jedná se pouze o formální přístup, pouze omezený okruh využitelných dat) až po nespokojenost s informacemi (neobsahují žádné nové informace, údaje jsou zavádějící a o ničem nevypovídají, jedná se pouze o byrokracii, územní dimenze je velmi zatěžující v rámci implementace OP apod.).

Co se týče respondentů dotazníkového šetření pro členy a sekretariát RSK, tak nejčastěji respondenti dotazníkového šetření RSK uváděli, že neumí danou problematiku posoudit, protože se zprávami o uplatňování územní dimenze zpracované ze strany MMR nepracují, nebo s nimi nepřichází do styku.

Zprávy o uplatňování územní dimenze zpracované ze strany MMR zcela splňují očekávání na informace z oblasti implementace územní dimenze pro 8 respondentů (7,8 %), pro 22 (21,6 %) jen částečně a pro 11 (10,8 %) nedostatečně. 61 (59,8 %) respondentů neumí danou problematiku posoudit.

Dále zazněly názory, že se jedná spíše o formální vyhodnocení počtu realizovaných projektů (mají pouze informační charakter), jsou hodně obecné, měly by obsahovat konkrétnější informace.

V obou dotazníkových šetřeních uvedli respondenti doporučení k obsahu zpráv:

- zestručnit a čerpat více informací z MS2014+,
- upřesnit formát informací požadovaných od jednotlivých ŘO,
- využívat více mapových a grafických výstupů, tj. mapové vyjádření, kam byly poskytnuty finanční prostředky v rámci jednotlivých OP
- vyjmenovat realizované strategické projekty,
- výstupem zprávy by mělo být i konkrétní doporučení, případně úkoly.

Ze zjištěných informací vyplývá, že se Zprávami o plnění územní dimenze pracuje nebo je vůbec někdy četla jen menší část oslovených respondentů. Neznají je především zástupci regionů. Otázkou je pro koho jsou uvedené Zprávy o plnění územní dimenze primárně určeny, pokud je aktéři zapojení do implementace ÚD neznají a nepracují s nimi. Jsou spíše informačním materiálem, dílčím způsobem informují o naplňování NDÚD. Uváděna jsou spíše statistická data o počtu vyhlášených výzev v definovaných specifických cílech jednotlivých OP, počty realizovaných projektů včetně výše finančních prostředků, stručně popisují fungování platform. Při zpracování jsou využívána data z MSC14+ i informace poskytnuté jednotlivými ŘO.

Závěry

- Zprávy o plnění územní dimenze jsou dle respondentů dotazníkového šetření pro NSK informačním materiálem popisujícím počet výzev, výši finančních prostředků, počet projektů v definovaných specifických cílech jednotlivých OP. Většina respondentů pracuje se zprávami zcela výjimečně, u více než poloviny respondentů tyto pouze částečně nebo nedostatečně splňují očekávání ohledně informací z oblasti implementace územní dimenze.
- Respondenti dotazníkového šetření pro členy a sekretariát RSK nejčastěji uváděli, že neumí danou problematiku posoudit, protože se zprávami o uplatňování územní dimenze zpracované ze strany MMR nepracují, nebo s nimi nepřichází do styku.
- Respondenti obou skupin doporučují např. ve zprávách více využívat mapových a grafických výstupů, vyjmenovat realizované strategické projekty, čerpat více informací z MS2014+.

EQ B.7 Jak přispívají k implementaci územní dimenze ŘO?

Odpověď na EQ

Během provedených šetření bylo ověřeno, že řídicí orgány jsou jedni z klíčových aktérů při implementaci územní dimenze. Jednotlivé OP vyhláší specifické výzvy, kde je definována územní

dimenze a následně přispívají k jejímu naplňování prostřednictvím zajištění implementace projektů realizovaných v těchto výzvách.

Způsob řešení

Role a zapojení Řídicích orgánů při implementaci územní dimenze byla diskutována se zástupci MMR-ORP a následně se zástupci jednotlivých relevantních OP (OP VVV, OP Z, IROP, OP PPR, OP ŽP, OP PIK, OP D, PRV, OPTP). Vlastní odpověď na stanovenou EQ byla zajištěna formou syntézy všech dílčích zjištění získaných na základě uplatnění výše uvedených evaluačních metod.

Zjištění

Zástupci Řídicích orgánů jsou členy NSK a rovněž členy komor NSK: Komory regionální, Komory ITI a IPRÚ a Komory CLLD.

Řídicí orgány jsou tak dle zástupců MMR-ORP jedni z klíčových aktérů při implementaci územní dimenze prostřednictvím intervencí v rámci jednotlivých OP. Očekávají od nich, že zohlední v rámci výzev specifické potřeby různých typů území. A to buď prostřednictvím samostatných výzev, implementací integrovaných nástrojů, zvýhodněním (např. bonifikací) projektů pro určité specifické potřeby konkrétního území.

Obecně byl po nějakou dobu problém s odlišným výkladem územní dimenze popsáním v NDÚD. Různými aktéry je vnímáno odlišně, k vysvětlování pak dochází zejména na platformě NSK. Některými ŘO byla např. vnímána územní dimenze pouze prostřednictvím integrovaných nástrojů. Vyčlenili nějakou alokaci na ITI a CLLD a nebrali v potaz, že NDÚD očekává i podporu znevýhodněných území (nezaměstnanost apod.).

ŘO jednotlivých OP jsou zapojeny do NSK (členové), podílejí se také na přípravě nové strategie regionálního rozvoje, která řeší i územní dimenzi, jsou zapojeni i do platforem/pracovních skupin MMR-NOK.

K implementaci územní dimenze přispívají jednotlivé OP prostřednictvím implementace projektů realizovaných ve vyhlášených výzvách, kde je definována územní dimenze. Vyhodnocení tohoto příspěvku je např. součástí Zpráv o plnění územní dimenze, která je každoročně zpracovávána.

Pohled jednotlivých ŘO na téma územní dimenze se liší v návaznosti na specifika intervencí, které konkrétní OP poskytuje. **OP PIK** - územní aspekt z hlediska podnikání byl např. řešen tím, že se bonifikovaly projekty, kde byla vyšší nezaměstnanost než průměrná; podporovány jsou regiony, které jsou z hlediska nezaměstnanosti slabší dle aktuálních dat k nezaměstnanosti. Konkrétní příspěvek **OP Z** je prostřednictvím KPSVL, CLLD, ITI/IPRÚ, RE:START. U **OP VVV** pak např. prostřednictvím ITI, KAP a MAP. Stejně tak další programy vyhláší výzvy se zohledněním územní dimenze. U **PRV** prostřednictvím CLLD, u **OP ŽP** prostřednictvím CLLD, ITI, **OP PPR** prostřednictvím ITI. **IROP** vyhláší samostatné výzvy pro daný typ území, ITI, CLLD, KAP, MAP a **OP D** prostřednictvím specifických výzev (ITI, IPRÚ). Specifický je **OPTP**, který se podílí na plnění financováním např. pracovníků MMR nebo činnosti RSK.

Směrem k ŘO je směřována řada usnesení z jednání RSK, ať už se to týkalo zaměření konkrétních výzev či podmínek v nich daných, prodloužení příjmu projektových žádostí, délky hodnocení, zrychlení administrativních procesů apod. Tato usnesení jsou pak projednána na zasedání NSK.

Územní partneři se často domnívají, že jejich návrhy nejsou v dostatečné míře zohledňovány řídicími orgány při přípravě či implementaci výzev.

Závěry

- Řídící orgány se podílejí na implementaci územní dimenze v rámci svých programů, vyhlašují specifické výzvy, v nichž je definována územní dimenze, zajišťují hodnocení a schválení projektů k realizaci.
- Pohled jednotlivých ŘO na téma územní dimenze se liší v návaznosti na specifika intervencí, které konkrétní OP poskytuje. ŘO jednotlivých OP jsou zapojeny do NSK (členové), podílejí se také na přípravě nové strategie regionálního rozvoje, která řeší i územní dimenzi, jsou zapojeni i do platforem/pracovních skupin MMR-NOK.

5. Manažerská doporučení dle zadaných oblastí A a B

V této kapitole uvádíme přehled hlavních závěrů a doporučení dle jednotlivých oblastí A a B. U míry významnosti doporučení je využívána škála: vysoká – střední – nízká.

Tabulka 12: Přehled hlavních závěrů a doporučení

Hlavní závěry	Doporučení	Komentář k závěrům a doporučením	Vlastník doporučení	Míra významnosti doporučení	Doporučený termín implementace doporučení
Oblast A – Metodické nastavení implementace územní dimenze					
1. NDÚD je v současném programovém období s ohledem na jeho silné a slabé stránky a na jeho využívání v praxi pouze částečně vhodným nástrojem pro implementaci územní dimenze. Relativně vysoký počet aktérů s tímto dokumentem v současném období vůbec nepracuje, resp. ho vůbec neznají. Jeho využitelnost v praxi je tak velmi nízká.	1. Návazný NDÚD či jiný vhodný dokument věnovaný tomuto tématu by měl lépe vysvětlit územní dimenzi, její vymezení a hlavní cíle. Měl by totiž představovat skutečně referenční dokument, s nímž aktéři skutečně pracují a vrací se k němu při své činnosti. Přípravu návazného dokumentu k územní dimenzi pro další programové období také doporučujeme zajistit maximálně možným participativním způsobem (zapojit stávající platformy NSK, RSK a aktéry zapojené do implementace územní	V rámci šetření bylo ověřeno, že náhled na smysl a hlavní cíle územní dimenze se mezi jednotlivými aktéry zapojenými do NSK či RSK velmi liší. Dále bylo zjištěno, že relativně velký počet aktérů s tímto dokumentem v současném období vůbec nepracuje, resp. ho ani neznají. Jeho využitelnost v praxi je tak velmi nízká. Doporučujeme proto, aby návazný NDÚD (či jiný vhodný dokument věnovaný tomuto tématu) lépe vysvětlil územní dimenzi, její	MMR-ORP	Střední	V návaznosti na přípravu dokumentu

Hlavní závěry	Doporučení	Komentář k závěrům a doporučením	Vlastník doporučení	Míra významnosti doporučení	Doporučený termín implementace doporučení
	dimenze v současném období) tak, aby definice územní dimenze a její cíle stanovené tímto dokumentem byly skutečně stejně nahlíženy ze strany všech zainteresovaných aktérů. Cíle územní dimenze lze nově definovat např. takto: „Zajistit realizaci relevantních projektů ve specifickém území ve vazbě na dané téma/problém či cílovou skupinu.	vymezení a její hlavní cíle. Tímto způsobem by tento dokument měl získat potenciál být skutečně referenčním dokumentem pro oblast územní dimenze, s níž aktéři skutečně pracují a vrací se k němu při své praktické činnosti. Zároveň ale doporučujeme, aby byla příprava tohoto dokumentu zajištěna participativním způsobem tak, aby obsah dokumentu byl přijatelný všemi zainteresovanými stranami.			
2. Vymezení územní dimenze a cíle implementace ÚD v NDÚD je spektrem oslovených aktérů vnímáno často odlišným způsobem. Část respondentů se domnívá, že tyto informace jsou v NDÚD uvedeny dostatečně konkrétně, část uvádí, že jsou	Viz doporučení 1.	Viz předchozí doplňující komentář.	MMR-ORP	Střední	V návaznosti na přípravu dokumentu

Hlavní závěry	Doporučení	Komentář k závěrům a doporučením	Vlastník doporučení	Míra významnosti doporučení	Doporučený termín implementace doporučení
obecné a nekonkrétní. Velká část respondentů zároveň ale uvádí, že dokument příliš neznají. Cíl implementace ÚD je dle názoru evaluátora v tomto dokumentu stanoven na příliš obecné úrovni.					
3. Tematické vymezení územní dimenze v NDÚD odpovídá potřebám vycházejícím z územních/regionálních problémů identifikovaných v analytické části DoP a SRR ČR 2014 – 2020.	2. Při přípravě nového dokumentu k územní dimenzi prodiskutovat a vyjasnit jasnou definici a cíle územní dimenze s relevantními aktéry, a to v ideálním případě i prostřednictvím stávajících platforem.	Při zajištění participativního přístupu během přípravy návazného NDÚD pomůže připravit dokument tak, aby koncept územní dimenze byl vnímán aktéry jednotně, a praktická využitelnost dokumentu tak mohla být pro všechny aktéry mnohem vyšší. V takovém případě by totiž mohl skutečně představovat základní referenční dokument územní dimenze v ČR.	MMR – ORP, MMR – NOK, jednotlivé resorty	Vysoká	V návaznosti na přípravu dokumentu
4. Koncept územní dimenze není chápán zcela jednotně všemi aktéry její	3. Role RSK by měla být upravena, a to tak aby RSK mohla zejména aktivizovat	Doporučení reaguje na zjištění o fungování jednotlivých platforem,	MMR-ORP	Střední	Při přípravě nového

Hlavní závěry	Doporučení	Komentář k závěrům a doporučením	Vlastník doporučení	Míra významnosti doporučení	Doporučený termín implementace doporučení
implementace (kraje, RSK, zastřešující organizace územních partnerů, řídicí orgány). Navíc koncept ÚD není vztahován všemi respondenty pouze k ESIF, vnímají ho v obecnější rovině (tedy i ve vztahu k národním či krajským dotačním titulům).	a koordinovat dané území, zvyšovat absorpční kapacitu území, a to nejen ve vazbě na prostředky ESIF, ale i na národní či např. krajské dotační tituly. Dále by RSK měla iniciovat projekty, u nichž zatím nebyl v daném území žádný žadatel. Cílem je přitom sladit očekávání jednotlivých aktérů od sebe navzájem i od jednotlivých existujících platforem jako takových (RSK, NSK).	kdy v současné době jsou regionálními či územními aktéry např. vznášeny prostřednictvím existujících platforem četné požadavky na ŘO, kterým se ne vždy dá zcela vyhovět. S tím je však spojena administrativní zátěž související s přípravou daných usnesení RSK, jejich projednáváním na NSK a následnou přípravou odpovědí za daný ŘO. Evaluačním se domnívá, že řadě nenaplnitelných požadavků by se dalo předejít jasným vymezením rolí jednotlivých platforem a také jasným vymezením rolí jednotlivých partnerů, kteří jsou do jejich fungování zapojeni. Např. RSK by měla zejména aktivizovat a koordinovat dané území, zvyšovat absorpční kapacitu území a iniciovat projekty, u nichž zatím			programového období

Hlavní závěry	Doporučení	Komentář k závěrům a doporučením	Vlastník doporučení	Míra významnosti doporučení	Doporučený termín implementace doporučení
		nebyl v území žádný žadatel.			
5. Jako nejčastěji uváděné výhody forem zvýhodnění ÚD v rámci výzev OP bylo identifikováno lepší zacílení podpory a koncentrace finančních prostředků do určitých typů území. Jako nejčastěji uváděnou nevýhodou bylo identifikováno, že u specificky zaměřených výzev není vždy předkládán dostatek kvalitních projektů pro poskytnutí podpory.	4. Prostřednictvím činností RSK zjišťovat přesnější odhad reálné absorpční kapacity v regionu ve vazbě na řešení specifických problémů konkrétních území, a to pro lepší zacílení budoucích výzev v jednotlivých relevantních OP. RSK by tak mohly být v území cennou platformou zapojenou např. pro identifikaci tzv. strategických projektů kraje, jejichž příprava by mohla být následně z krajských prostředků i podpořena tak, aby právě tyto strategické projekty měly co největší šanci uspět ve vyhlašovaných výzvách. Dále může být cennou rolí RSK iniciace projektů zaměřených na oblasti, v nichž v daném kraji nebyli dosud žádní žadatelé. 5. Prostřednictvím RSK zajišťovat koordinaci činností pro připravenost území na řešení rozvojových potřeb v nejzásadnějších oblastech, a to prostřednictvím podpory kvalitní	Doporučení reaguje na skutečnost, že primárním cílem realizace programů ESIF v ČR by měla být realizace vysoce kvalitních projektů v relevantním území. Tento cíl by měl dle názoru evaluačního týmu být přijatelný všemi zapojenými aktéry. Stávající mapování absorpční kapacity pomocí RAP však považujeme za ne zcela efektivní. Pozitivní změna v této oblasti by mohla nastat právě např. mapováním tzv. strategických projektů, ať už pomocí nových RAP. Cílem uvedených doporučení je proto prostřednictvím koordinačních činností RSK zjišťovat v regionu absorpční kapacitu, identifikovat tzv. strategické rozvojové projekty a sledovat jejich přípravu.	NSK, RSK za koordinace MMR-ORP	Vysoká	Při přípravě nového programového období

Hlavní závěry	Doporučení	Komentář k závěrům a doporučením	Vlastník doporučení	Míra významnosti doporučení	Doporučený termín implementace doporučení
	přípravy odpovídajících projektových záměrů. RSK by mohly být vhodnou platformou pro identifikaci tzv. strategických rozvojových projektů daného kraje. Následně kraje by mohly zafinancovat přípravu těchto projektů z vlastních dotačních titulů.	Cenným výstupem pro ŘO by tak mohly být aktualizované údaje o skutečné absorpční kapacitě daného území, pokud jde o přípravu klíčových projektů pro další rozvoj.			
<i>Oblast B – Koordinace implementace a monitoring územní dimenze</i>					
6. NSK přispívá dle provedených šetření k zajištění vzájemné provázanosti a koordinaci státu a územních partnerů při implementaci územní dimenze částečně. Pro některé aktéry představují aktuální (někdy i dvoudenní) jednání velkou zátěž bez větší přidané hodnoty.	6. Pro další programové období upravit Statut NSK s cílem redefinovat činnosti/role této platformy v systému implementace územní dimenze. Role NSK lépe vymezit a vysvětlit i role a odpovědnosti jednotlivých do ní nominovaných zástupců (např. za ŘO OP, za kraje apod.). Hlavní role NSK by přitom měla být zejména informativní a v oblasti územní dimenze by měli jejím prostřednictvím její členové získávat informace nejen ve vazbě na ESIF, ale i na další nástroje regionálního rozvoje.	Doporučení reaguje na zjištění o současném fungování NSK. Pro některé aktéry představují aktuální jednání velkou zátěž bez větší přidané hodnoty. Do značné míry to však souvisí se skutečností, že očekávání některých aktérů od existence NSK nejsou vždy zcela realistická. Cílem doporučení je proto reflektovat stávající zkušenosti a zejména sladit očekávání jednotlivých aktérů od sebe navzájem i od této platformy jako	MMR-ORP	Střední	Při přípravě nového programového období

Hlavní závěry	Doporučení	Komentář k závěrům a doporučením	Vlastník doporučení	Míra významnosti doporučení	Doporučený termín implementace doporučení
	Plenárních zasedání by se přitom měli účastnit relevantní aktéři zastoupení náměstky či řediteli odborů, kteří mají mandát se k diskutovaným otázkám a problémům za svou instituci přímo na jednání NSK i vyjádřit. Činnosti NSK by bylo také možné i rozšířit o komunikaci dobré praxe z úrovně RSK, vhodné by bylo prezentovat, jaké strategické projekty na rozvoj kraje se díky této koncentrované podpoře podařilo z daných OP realizovat.	takové.			
7. RSK přispívá dle provedených šetření k zajištění vzájemné provázanosti a koordinaci státu a územních partnerů při implementaci územní dimenze částečně. RSK navíc není ve všech krajích stejně funkční a přínosnou platformou.	7. Pro další programové období upravit Statut RSK s cílem redefinovat role/činnosti této platformy a odpovědnosti a role jejich jednotlivých členů. Bylo by vhodné posílit roli RSK jako iniciátora a koordinátora aktivit v regionu (řešení aktuálních problémů, kontakty s územím). Také by bylo vhodné jasněji vymezit role ve vztahu k dalším subjektům (např. k ŘO OP, aktérům území). Tímto způsobem by bylo totiž možné efektivněji usměrnit	Doporučení reagují na zjištění ohledně fungování RSK v jednotlivých krajích. Ne vždy se podařilo prokázat, že by se jednalo o skutečně funkční a přínosnou platformu. Proto doporučujeme reflektovat stávající zkušenosti a zajistit efektivnější fungování této platformy, a to zejména posílením její koordinační a iniciační role na	MMR-ORP	Vysoká	Při přípravě nového programového období

Hlavní závěry	Doporučení	Komentář k závěrům a doporučením	Vlastník doporučení	Míra významnosti doporučení	Doporučený termín implementace doporučení
	očekávání jednotlivých aktérů od ostatních relevantních subjektů i od ustavených platform jako takových. Ve statutu RSK by bylo také vhodné odlišit práva a povinnosti členů, stálých hostů a hostů a dále také umožnit volnější pravidla pro obsazování jednotlivých míst v RSK ze strany daného kraje. Statut by měl umožnit, aby předsedou mohl být hejtman, jeho náměstek či náměstkyně či jiný pověřený zástupce. Předsedající by měl mít stanovenou hlavní roli jako podporu diskuse o relevantních tématech. Také by měl jasně definovat očekávání od jednotlivých členů, stálých hostů či hostů. Rolí členů by přitom mělo být šíření informací z RSK v území horizontálním i vertikálním způsobem, musí být schopni se k diskutovaným tématům na RSK přímo za svou organizaci vyjadřovat (musí mít mandát své organizace). 8. Do složení RSK zahrnout v budoucím období jako stálé hosty zástupce	regionální úrovni. RSK může být cennou platformou pro určování skutečně strategických rozvojových projektů kraje, a to mj. díky zajištěnému partnerskému přístupu v rámci jejího fungování. Doporučení na rozšíření členů RSK o stálé hosty ze sousedních krajů a odboru přeshraniční spolupráce MMR reaguje na skutečnost, že tito zástupci se nyní setkání RSK neúčastní, ačkoli by to vzhledem ke skutečnosti, že řada problémů je nadregionálního charakteru a že i programy přeshraniční spolupráce představují významný příspěvek k realizaci územní dimenze v konkrétním území.			

Hlavní závěry	Doporučení	Komentář k závěrům a doporučením	Vlastník doporučení	Míra významnosti doporučení	Doporučený termín implementace doporučení
	sousedních krajů (řešení problematiky okrajových území sousedících krajů) a rovněž v relevantních regionech zástupce MMR z oblasti přeshraniční spolupráce (vzájemná informovanost o řešení problematiky konkrétních území). Způsob jejich zapojení do činnosti RSK pak zajistit dle konkrétních potřeb (např. i možnost účasti na jednání relevantních pracovních skupin). 9. Posílit předávání zkušeností z činnosti jednotlivých RSK a předávání dobré praxe prostřednictvím např. společných kulatých stolů (např. 1x ročně zorganizuje MMR-ORP) či vzájemnou účastí na jednání RSK. (motivovat zástupce platformy k aktivnímu zapojení do řešení problematiky daného území). Na úrovni NSK je pak vhodné alespoň 1x ročně zařadit pravidelně do programu bod týkající se předávání zkušeností z činnosti/dobré				

Hlavní závěry	Doporučení	Komentář k závěrům a doporučením	Vlastník doporučení	Míra významnosti doporučení	Doporučený termín implementace doporučení
	praxe RSK.				
8. RSK často zřizuje a koordinuje pracovní skupiny dle potřeb konkrétního regionu, nicméně v některých případech některé zřízené pracovní skupiny jsou dlouhodobě nefunkční.	10. Pro další programové období vyjasnit na úrovni RSK potřebu a význam pracovních skupin RSK v konkrétním regionu s cílem zajistit jejich efektivní fungování a rovněž jejich větší flexibilitu. Ve statutu RSK by mělo být jasně řečeno, že lze zřizovat jak ad-hoc pracovní skupiny pro řešení konkrétní aktuální problematiky, tak i pracovní skupiny, které budou sloužit jako stálý poradní orgán pro RSK. Dále by mělo být umožněno, že RSK může a má využívat případně i podněty z jiných pracovních skupin, které v regionu fungují (např. RIS3, Pakt zaměstnanosti bez přímé vazby na RSK).	V rámci prováděných šetření bylo ověřeno, že některé pracovní skupiny RSK nejsou již dlouhodobě zcela funkční (např. se neschází, nevykonávají žádnou činnost apod.). Ve Statutu RSK by proto mělo být jasně vymezeno, že RSK může zřizovat i ad-hoc pracovní skupiny, které se mohou sejít např. jen jednou k řešení konkrétní problematiky. Zároveň by mělo být ale jasně stanoveno, že RSK může a i má využívat i podnětů z dalších platforem a pracovních skupin s relevantním zaměřením. Ne všechny skupiny, jejichž závěry jsou v RSK diskutovány, musí být s RSK přímo svazovány.	MMR-ORP RSK	Střední	Při přípravě nového programového období
9. Regionální akční plány lze v aktuální podobě považovat pouze za částečně vhodný	11. Pro další období upravit podobu a obsah RAP. RAP by měl zahrnovat	Doporučení reaguje na skutečnost, že příprava RAP se v rámci jednotlivých krajů zejména	MMR-ORP	Vysoká	Při přípravě nového

Hlavní závěry	Doporučení	Komentář k závěrům a doporučením	Vlastník doporučení	Míra významnosti doporučení	Doporučený termín implementace doporučení
nástroj koordinace územní dimenze. Tento nástroj má však potenciál, který sice v tomto období nebyl plně a optimálně využit, nicméně přinesl řadu poznatků, ze kterých lze v dalším období vyjít a reflektovat je.	pouze prioritní/strategické projekty na úrovni regionu (zkonzultované s relevantními aktéry, projednané, na kterých je shoda) ve vymezených tématech, prostřednictvím kterých bude naplňována územní dimenze a stručně mapovat stav jejich přípravy či realizace. Zároveň by však měl být tento dokument zaměřen jak na projekty realizované s podporou z programů ESIF, tak z dalších zdrojů (národních či např. regionálních).	v textovém zpracování liší a že se s údaji v nich uváděných ne vždy zcela systematicky pracuje. Cílem doporučení je proto vyjasnit účel a podobu RAP pro další období, aby byl efektivnějším nástrojem při realizaci ÚD. Jako vhodná možnost se jeví RAP zaměřit na identifikaci strategických rozvojových projektů kraje, jimž bude následně věnována zvýšená pozornost při jejich přípravě a realizaci.			programového období
10. Zprávy o uplatňování územní dimenze jsou spíše informačním materiálem, dílčím způsobem informují o míře naplňování NDÚD. Popisují zejména vývoj v počtu vyhlášených výzev s územní dimenzí v definovaných specifických cílech operačních programů, počty	12. Upravit pro další období obsah Zpráv o plnění územní dimenze s cílem zvýšit jejich vypovídací hodnotu. Primárně by mělo být jednoznačně stanoveno, komu jsou tyto zprávy primárně určeny a jaké informace v nich tento subjekt zapojený do implementace územní dimenze hledá. Pokud by měly být příjemci těchto zpráv zejména členové RSK, pak by měly tyto	Doporučení reaguje na zjištění ohledně Zpráv o plnění územní dimenze, jejichž zpracování je administrativně relativně náročné, do přípravy dílčích vstupů je zapojena řada aktérů, nicméně jejich využitelnost v praxi je spíše nízká. Cílem doporučení je proto nejprve jasně stanovit, pro koho jsou tyto	MMR-ORP	Střední	Při přípravě nového programového období

Hlavní závěry	Doporučení	Komentář k závěrům a doporučením	Vlastník doporučení	Míra významnosti doporučení	Doporučený termín implementace doporučení
realizovaných projektů včetně výše finančních prostředků a rovněž souhrnně činnosti platformem NSK a RSK a posun v realizaci integrovaných nástrojů.	zprávy obsahovat zejména informace o podpořených projektech na území jednotlivých krajů, a to nejen z ESIF, ale i národních dotačních titulů. Ve zprávách také doporučujeme více využívat mapové a grafické Naopak by bylo vhodné výrazně méně uvádět informace, které jsou již obsaženy v dokumentech hodnotících implementaci ESI fondů (např. informace o přehledu výzev a jejich alokacích jsou již uváděny ve Výročních zprávách).	zprávy určeny, a více specifikovat účel, pro který jsou vytvářeny. Adekvátně tomu by pak měl být přizpůsoben jejich obsah.			
11. Během provedených šetření bylo ověřeno, že řídicí orgány jsou jedni z klíčových aktérů při implementaci územní dimenze. Jednotlivé OP vyhláší specifické výzvy, kde je definována územní dimenze, a následně přispívají k jejímu naplňování	13. ŘO OP jako klíčoví aktéři při implementaci územní dimenze by měly mít možnost pro nové období jednoznačně vymezit, jakým způsobem lze v rámci daného OP územní dimenzi naplňovat.	ŘO jako subjekty odpovědné za implementaci programů ESIF by měly být těmi, kteří vymezují rozsah a způsob naplňování územní dimenze v rámci svých programů. Jimi zpracované návrhy na implementaci územní dimenze v rámci daného programu by následně měly být konzultovány se	MMR-ORP ŘO OP	Vysoká	Při přípravě nového programového období

Hlavní závěry	Doporučení	Komentář k závěrům a doporučením	Vlastník doporučení	Míra významnosti doporučení	Doporučený termín implementace doporučení
prostřednictvím implementace realizovaných výzev.	zajištění projektů v těchto	všemi ostatními zainteresovanými partnery.			

Poznámka k diskusi nad závěry a doporučeními evaluace

Závěry a doporučení vzešlé z této evaluace byly diskutovány s vybranými zástupci MMR, RSK, ŘO a územními partnery na skupinových diskusích pořádaných evaluačním týmem ve spolupráci se zástupci MMR dne 6. 11. 2019 v prostorách MMR. Na základě proběhlé diskuse byla některá doporučení dále zpřesněna o konkrétní návrhy, jakým způsobem by mohl být např. cíl územní dimenze, resp. statut RSK či NSK dále upraven. Všem účastníkům skupinových diskusí děkujeme za jejich aktivní přístup k probíhající diskusi.

6. Přílohy Závěrečné zprávy

Příloha 1 - Metodologický přístup - popis metod

Zpracovaný evaluační design respektoval skutečnost, že hodnocení bylo třeba zajistit na třech úrovních – na úrovni gestora implementace územní dimenze v ČR (MMR-ORP), dále na úrovni řídicích orgánů OP zapojených do implementace územní dimenze v ČR (IROP, OP D, OP PIK, OP PPR, OP VVV, OP Z, OP ŽP a PRV) a na úrovni regionálních stálých konferencí (RSK).

Zároveň evaluační design reflektoval skutečnost, že hlavním výstupem evaluace je soubor manažerských doporučení týkajících se úpravy relevantních dokumentů zpracovávaných MMR-ORP, doporučení vztahujících se ke koordinační roli MMR-ORP v rámci implementace územní dimenze a doporučení ohledně odborného, personálního a materiálního zajištění implementace územní dimenze na úrovni MMR-ORP a ohledně nastavení interních procesů a postupů v rámci MMR-ORP přímo souvisejících s implementací územní dimenze.

Navržený metodický přístup byl rozdělen do dvou vzájemně úzce souvisejících oblastí, a to v souladu se zadáním této evaluace.

V obou částech byl využit desk research, polostrukturované individuální rozhovory (osobní i telefonické), dotazníková šetření (CAWI), obsahová analýza, srovnávací analýza, syntéza. Využití uvedených evaluačních metod ve vazbě na stanovené evaluační otázky představuje dále uvedená tabulka.

Tabulka 13: Evaluační matice

Evaluační otázka	Zdroje dat	Metody sběru dat	Metody analýzy dat
Oblast A Metodické nastavení implementace územní dimenze			
A.1	NDÚD, DoP, SRR ČR 2014 – 2020 Zástupci relevantních OP, zástupci MMR-ORP Zástupci sekretariátů RSK a územních partnerů (AK ČR, SMO ČR, SMS a NS MAS)	Desk research Osobní individuální rozhovory Telefonické individuální rozhovory	Obsahová analýza: vymezení územní dimenze v uvedených dokumentech Vyhodnocení dat z rozhovorů
A.2	NDÚD, DoP, SRR ČR 2014 – 2020 Zástupci relevantních OP, zástupci MMR-ORP	Desk research Osobní individuální rozhovory	Obsahová analýza: soulad tematického vymezení územní dimenze v NDÚD a potřeby vycházející z územních/regionálních problémů v DoP a SRR ČR Vyhodnocení dat z rozhovorů

Evaluační otázka	Zdroje dat	Metody sběru dat	Metody analýzy dat
	Zástupci sekretariátů RSK a územních partnerů (AK ČR, SMO ČR, SMS a NS MAS)	Telefonické individuální rozhovory	
A.3	Zástupci ŘO relevantních OP a zástupci MMR-ORP Zástupci RSK, krajů, SMO ČR, SNS, AK ČR a NS MAS	Osobní individuální rozhovory Doplňující dotazníkové šetření Telefonické individuální rozhovory Doplňující dotazníkové šetření	Vyhodnocení dat z rozhovorů a vyhodnocení dat z doplňujícího dotazníkového šetření
A.4	Zástupci ŘO relevantních OP a zástupci MMR-ORP Zástupci RSK, krajů, SMO ČR, SNS, AK ČR a NS MAS	Osobní individuální rozhovory Doplňující dotazníkové šetření Telefonické individuální rozhovory Doplňující dotazníkové šetření	Vyhodnocení dat z rozhovorů a vyhodnocení dat z doplňujícího dotazníkového šetření
A.5	Dokumentace relevantních OP Zástupci ŘO relevantních OP a MMR-ORP Zástupci RSK, krajů, AK ČR, SMO ČR, SNS, NS MAS	Desk research Osobní individuální rozhovory Telefonické individuální rozhovory	Obsahová analýza: způsoby podpory vybraných území v rámci relevantních výzev daných OP Vyhodnocení dat z rozhovorů zpracované zvlášť za každý OP a zvlášť za všechny OP dohromady
Oblast B Koordinace implementace a monitoring územní dimenze			
B.1	Zástupci MMR-ORP Zástupci sekretariátů RSK, členové RSK, členové NSK s hlasovacím právem Zástupci sekretariátů RSK a členové RSK (vzorek)	Osobní individuální rozhovor On-line dotazníkové šetření Telefonické individuální rozhovory	Vyhodnocení dat z rozhovoru Vyhodnocení dat z dotazníkového šetření (za všechny respondenty i za jednotlivé RSK)

Evaluační otázka	Zdroje dat	Metody sběru dat	Metody analýzy dat
B.2	Zástupci sekretariátů RSK, členové RSK, členové NSK s hlasovacím právem Zástupci sekretariátů RSK a členové RSK (vzorek)	On-line dotazníkové šetření Telefonické individuální rozhovory	Vyhodnocení dat z dotazníkového šetření (za všechny respondenty i za jednotlivé RSK)
B.3	Interní dokumentace RSK, záznamy z jednání RSK Zástupci sekretariátů RSK a členové RSK (vzorek)	Desk research Telefonické individuální rozhovory	Obsahová analýza: plnění rolí RSK Vyhodnocení dat z rozhovorů
B.4	Zástupci MMR-ORP Zástupci členů sekretariátů RSK a členů RSK (vzorek)	Osobní individuální rozhovor Telefonické individuální rozhovory	Vyhodnocení dat z rozhovoru
B.5	Zástupci sekretariátů RSK, členové RSK, členové NSK s hlasovacím právem Zástupci sekretariátů RSK, členové RSK Zástupci MMR-ORP 3 jednání RSK a 1 jednání NSK	On-line dotazníkové šetření Telefonické individuální rozhovory Osobní individuální rozhovory Přímé pozorování	Vyhodnocení dat z dotazníkového šetření Vyhodnocení dat z rozhovorů Vyhodnocení dat z přímého pozorování
B.6	Zástupci MMR-ORP Zprávy o uplatňování územní dimenze Zástupci sekretariátů RSK, členové RSK, členové NSK s hlasovacím právem	Osobní individuální rozhovor Desk research On-line dotazníkové šetření	Vyhodnocení dat z rozhovoru Obsahová analýza Vyhodnocení dat z dotazníkového šetření
B.7	Zástupci MMR-ORP a relevantních ŘO	Osobní individuální rozhovory	Vyhodnocení dat z rozhovorů

Příloha 2 - Analýzy NDÚD, DoP a SRR ČR

Tabulka 14: Analýza NDÚD, DoP a SRR ČR

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
Regionální konkurenceschopnost	1. Využití potenciálu rozvojových území	1.1 Podpora transferu znalostí mezi výzkumným a podnikatelským sektorem	Opatření je zaměřeno na podporu podnikatelských inkubátorů, inovačních center, inovací samotných, vědecko-technologických parků, center pro transfer technologií a klastrů, a jejich propojování s univerzitami, včetně podpory rozšíření jejich mezinárodní spolupráce apod.	Problémová oblast I. Konkurenceschopnost ekonomiky (pilíř I.C Efektivní výzkumný a inovační systém).	Územní dimenze pro řešení problémů v oblasti trhu práce a podnikání
		1.2 Rozvoj univerzit a výzkumných institucí	Opatření je zaměřeno na zvyšování kvality výuky a zlepšování podmínek a ICT vybavení pro rozvoj nadaných studentů na univerzitách a jejich přednostní orientaci na obory spojené s rozvojem daného regionu a jeho rozvojového potenciálu, dále na podporu výzkumu a vývoje ve veřejných i soukromých institucích, jejich kooperaci apod.	Problémová oblast I. Konkurenceschopnost ekonomiky (pilíř I.B Moderní a kvalitní vzdělávací systém; I.C Efektivní výzkumný a inovační systém).	Územní dimenze v oblasti sociální a vzdělávací sféry

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
		1.3 Podpora integrace dopravních systémů	Opatření je zaměřeno zejména na rozšiřování integrovaných systémů veřejné dopravy, přestupních terminálů, na budování infrastruktury pro dopravu v klidu, infrastruktury pro městskou dopravu (železniční, tramvajovou a trolejbusovou dopravu), infrastruktury pro nemotorovou dopravu. Opatření je zaměřeno také na budování uzlů integrované dopravy, na výstavbu multimodálních terminálů a veřejných logistických center, rozvoj mezinárodních letišť apod.	Problémová oblast II. Infrastruktura (pilíř II.A Dopravní infrastruktura a dostupnost/mobilita).	Územní dimenze řešící dopravní dostupnost
		1.4 Rozšíření a zkvalitnění infrastruktury	Opatření je zaměřeno na posílení fungování rozvojových území jako funkčních regionů, tj. na doplnění chybějící dopravní (obchvaty, uliční síť) a technické infrastruktury a různých typů podnikatelské infrastruktury, včetně	Problémová oblast V. Životní prostředí (pilíř V.A Ochrana životního prostředí).	Územní dimenze řešící dopravní dostupnost Územní dimenze pro rozvoj měst a jejich zázemí

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
			infrastruktury pro cestovní ruch. Součástí opatření je také řešení veřejných prostranství a zeleně, revitalizace zanedbaných částí města apod.		
		1.5 Adaptibilita trhu práce	Opatření je zaměřeno na zvýšení flexibility a zefektivnění vzdělávací soustavy tak, aby korespondovala s předpokládaným demografickým vývojem a v předstihu reagovala na oborovou strukturu (středních, vyšších odborných i vysokých) škol poptávanou regionálními trhy práce. Opatření je zaměřeno také na podporu zapojení zaměstnavatelů do odborné přípravy, odborného vzdělávání a motivace žáků a studentů zejména tam, kde lze předpokládat vazby na konkrétní segmenty místních trhů práce (koordinace vzdělávacích programů,	Problémová oblast I. (pilíř I.A Fungující trh práce; I.B Moderní a kvalitní vzdělávací systém).	Územní dimenze pro řešení problémů v oblasti trhu práce a podnikání Územní dimenze pro rozvoj města a jejich zázemí

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
			dalšího vzdělávání s ohledem na současné a očekávané potřeby trhu práce; spolupráce institucí - úřad práce, školy, město, podnikatelská sféra), kariérního poradenství (s důrazem na věkovou kategorii 50+) včetně opatření posilujících pružnost pracovních trhů apod. Pozornost se soustředí na integrace trhů práce, aktivní politika zaměstnanosti, spolupráce se zaměstnavateli v územním kontextu, zabránění odlivu mozků, vzdělaných a mladých skupin obyvatelstva mimo území aglomerace.		
	2. Rozvoj klíčové infrastruktury nadregionálního významu	2.1 Modernizace silniční infrastruktury	Opatření je zaměřeno na dobudování chybějících úseků dálnic (s důrazem na TEN-T), rychlostních komunikací a opatření na zkvalitnění a zvýšení propustnosti klíčových silničních komunikací I. třídy zajišťujících	Problémová oblast II. Infrastruktura (pilíř II.A Dopravní infrastruktura a dostupnost/mobilita).	Územní dimenze řeší dopravní dostupnost

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
			strategické propojení center rozvojových území. Významné je rovněž posilování síťového charakteru spojeného s budováním obchvatů, přeložek, nových přístupů pro bezproblémové napojení na páteřní silniční infrastrukturu.		
		2.2 Modernizace železniční sítě	Opatření je zaměřeno na dostavbu konkrétních úseků železniční sítě (především železničních koridorů), rekonstrukce nejvytíženějších železničních tratí.	Problémová oblast II. Infrastruktura (pilíř II.A Dopravní infrastruktura a dostupnost/mobilita).	Územní dimenze řešící dopravní dostupnost
		2.3 Rozšíření a modernizace energetických sítí	Opatření je zaměřeno na výstavbu a modernizaci energetických sítí (v návaznosti na TEN_E) a zajištění bezpečnosti dodávek energií, zkvalitnění napojení energetických sítí na evropské, aby docházelo k zajištění tří významných prvků – energetické nezávislosti, energetické bezpečnosti a energetické	Problémová oblast Infrastruktura II (pilíř II.C Energetická infrastruktura).	Územní dimenze pro řešení problémů v oblasti trhu práce a podnikání

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
			udržitelosti.		
Územní soudržnost	3. Zkvalitnění sociálního prostředí rozvojových území	3. X Podpora integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva	Opatření jde napříč jednotlivými typy území ČR, tj. týká se rozvojových, stabilizovaných i periferních území (priority 3, 4 a 5) avšak v různém stupni intenzity a lokální koncentrace (s důrazem na sociálně vyloučené lokality definované mezi státem podporovanými regiony). Opatření je zaměřeno na integraci a aktivizaci uvedených skupin obyvatel, zejména prostřednictvím specifického vzdělávání, volnočasových aktivit, vytváření pracovních míst, rozvoje sociálního podnikání, prostupného zaměstnávání a dalších aktivit. Soustředí se na zabránění vzniku lokalit s koncentrací nízkopříjmového obyvatelstva s nízkým	Problémová oblast I. (pilíř I.A Fungující trh práce; I.B Moderní a kvalitní vzdělávací systém). Problémová oblast IV. Sociální začleňování, boj s chudobou a systém péče o zdraví.	Územní dimenze pro řešení sociálního začleňování Územní dimenze pro rozvoj města jejich zázemí

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
			vzděláním, na podporu sociální integrace znevýhodněných skupin jejich zapojením do pracovního procesu, řešení problémů sociálně vyloučených lokalit, na rozvoj sociálního podnikání ve městech i na venkově.		
		3.1 Zvýšení kvality a vybavenosti veřejnými službami	Opatření je zaměřeno s ohledem na zavádění standardů veřejných služeb na zvyšování kvality a vybavenosti optimálně dimenzované sítě škol, zdravotnických zařízení a zařízení sociálních služeb s ohledem na demografické trendy ve věkové struktuře obyvatel a na adekvátní aktuální i budoucí potřeby moderní společnosti za účelem zvýšení kvality života obyvatel v rozvojových územích. Opatření se soustředí na zlepšení vybavenosti území špičkovými službami v	Problémová oblast I. (pilíř I.B Moderní a kvalitní vzdělávací systém). Problémová oblast IV. Sociální začleňování, boj s chudobou a systém péče o zdraví.	Územní dimenze v oblasti sociální a vzdělávací sféry

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
			oblasti zdravotnictví a sociální péče při zohlednění demografické situace a trendů a s ohledem na zavádění standardů v této oblasti. Zvláštní pozornost musí být věnována zajištění reálné dostupnosti těchto služeb ve venkovském prostoru.		
		3.2 Rozvoj a zlepšování podmínek pro volnočasové aktivity obyvatel a pro využití kulturního potenciálu	Opatření je zaměřeno na povzbuzení iniciativ obyvatel a na zvyšování kvality volnočasových aktivit – zejména rozšiřováním nabídky sportovního a kulturního vyžití, ale i možností provozovat neformalizované aktivity, s důrazem na aktivity cílené na mládež (jako prevence kriminality a sociálně patologických jevů) a seniory (sport, rekreace, zájmová a spolková činnost) a další znevýhodněné skupiny obyvatel. Opatření je dále zaměřeno na rozšiřování spektra	Problémová oblast IV. Sociální začleňování, boj s chudobou a systém péče o zdraví.	-

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
			aktivit a zvyšování jejich kvality nabízených kulturními institucemi, nebo realizovaných v památkových objektech a na pořádání různých akcí, které zvýší atraktivitu kulturního prostředí pro obyvatele i návštěvníky v rozvojových územích (nabídka kulturního vyžití, podpora nezávislé kultury - mladých umělců, živé umění, umístování moderního umění do veřejných prostor, péče o kulturní dědictví). Opatření se zaměřuje na posilování místní identity, podpora rozvoje a fungování místní komunity, komunitního života, podporu volnočasových, zájmových sportovních a kulturních aktivit (potřebné zázemí, vlastní aktivity).		
		3.3 Podpora bydlení jako nástroje sociální soudržnosti	Opatření je zaměřeno na úpravy či rozšiřování kapacit bydlení v rozvojových územích pro vybrané	Problémová oblast IV. Sociální začleňování, boj s chudobou a systém péče o zdraví.	Územní dimenze pro řešení sociálního začleňování

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
			znevýhodněné skupiny obyvatel podle specifických místních podmínek – např. rozvoj sociálních bytů, malometrážních bytů či dostupného bydlení (pro seniory, sociálně vyloučené osoby apod.).		
	4. Vyvážený rozvoj stabilizovaných území	4.1 Zajištění odpovídající kapacity infrastruktury veřejných služeb	Opatření se zaměřuje na zajištění územní dostupnosti a adekvátních kapacit veřejných služeb, především pak pro vzdělávání (včetně dalšího vzdělávání a celoživotního učení), základní zdravotní péči (akutní i následnou) a na snížení nerovností v územní dostupnosti tzv. dlouhodobé péče, posílení služeb sociální prevence a sociálního poradenství a posílení koordinace sociálních služeb na místní úrovni na bázi meziobecní spolupráce. Podpora je rovněž orientována na zkvalitnění služeb trhu práce a zajištění kapacit a inovativního	Problémová oblast I. (pilíř I.A Fungující trh práce; I.B Moderní a kvalitní vzdělávací systém). Problémová oblast IV. Sociální začleňování, boj s chudobou a systém péče o zdraví.	

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
			poskytování veřejných a neveřejných služeb ve stabilizovaných územích.		
		4.2 Zlepšení vnitřní a vnější obslužnosti území	Opatření zahrnuje zajištění odpovídající veřejné dopravy spojující stabilizovaná území s regionálními centry, dále pak zkvalitnění regionálních a místních dopravních sítí (silnice II. a III. třídy, místní komunikace, cyklostezky) a nezbytné dostupnosti a kapacity technické infrastruktury jako základní podmínky pro další rozvoj těchto území.		Územní dimenze řeší dopravní dostupnost Územní dimenze pro rozvoj měst a jejich zázemí

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
		4.3 Podpora inovací v podnikání	Opatření se zaměřuje na podporu vytváření příznivých podmínek pro vznik a rozvoj malých a středních podniků (podnikatelské inkubátory, areály), usnadnění vstupu do podnikání, zvýšení technologické úrovně firem pořízením moderních strojů, zařízení, know-how a licencí nutných k jejich realizaci umožňující zkvalitňování a zvyšování samotné produkce i produktivity práce, dále na podporu většího využívání inovací ve výrobě, managementu řízení a marketingu i v sektoru služeb pro rozvoj a zvýšení konkurenceschopnosti stabilizovaných území, podporu konceptu místní ekonomiky a sociálního podnikání, podpora všech forem udržitelného cestovního ruchu s ohledem na místní potenciál.	Problémová oblast I. (pilíř I.D Konkurenceschopné podniky).	

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
	5. Oživení periferních území	5.1 Podpora rozvoje lokální ekonomiky	Opatření zahrnuje podporu rozvoje a diverzifikace malého a středního podnikání (včetně podpory sociálního podnikání) s ohledem na rozvojový potenciál periferního regionu, rozvoj řemesel, podporu tradičních výrobků, podporu podnikatelských investic s ohledem na tvorbu pracovních míst, podporu konceptu místní ekonomiky, místní (regionální) značky, sociálního podnikání, podpora všech forem udržitelného cestovního ruchu s ohledem na místní potenciál.	Problémová oblast I. (pilíř I.D Konkurenceschopné podniky).	Územní dimenze pro řešení problémů v oblasti trhu práce a podnikání Územní dimenze pro rozvoj měst a jejich zázemí
		5.2 Podpora zvýšení kvality pracovní síly	Aktivizace místního obyvatelstva (např. lokální iniciativy) je prostředkem ke zvyšování pocitu sounáležitosti s územím a prevence vůči sociálnímu vylučování ohrožených skupin obyvatel. Opatření podporuje vzdělávání	Problémová oblast I. (pilíř I.A Fungující trh práce; I.B Moderní a kvalitní vzdělávací systém). Problémová oblast IV. Sociální začleňování, boj s chudobou a systém péče o zdraví.	Územní dimenze pro řešení problémů v oblasti trhu práce a podnikání Územní dimenze pro řešení sociálního začleňování Územní dimenze pro rozvoj měst a jejich

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
			sociálně vyloučených a ohrožených skupin obyvatelstva (formální vzdělávání i neformální učení) a rovněž podporuje posílení aktivní politiky zaměstnanosti, zvýšení uplatnění flexibilních forem zaměstnání a prostupného zaměstnávání v regionech s vysokou mírou nezaměstnanosti apod.		zázemí
		5.3 Zajištění základních služeb a obslužnosti	Opatření je zaměřeno na zajištění adekvátní dopravní dostupnosti a obslužnosti v periferních územích ve vazbě na příslušná regionální centra, dále na specifické způsoby zajištění veřejných služeb, např. zajištění dostupnosti zdravotnické záchranné služby (příp. horské služby) i v odlehlých oblastech, dalších veřejných služeb (školství, zdravotnictví, sociální péče) na bázi meziobecní spolupráce	Problémová oblast I. (pilíř I.B Moderní a kvalitní vzdělávací systém). Problémová oblast III. Veřejná správa.	Územní dimenze řešící dopravní dostupnost

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
			(např. i ve spolupráci se subjekty ze sousedních zemí).		
Environmentální udržitelnost	6. Ochrana a udržitelné využívání zdrojů v regionech	6.1 Odstraňování starých ekologických zátěží, revitalizace brownfields a brownfields území po bývalé těžbě nerostných surovin	Opatření je zaměřeno na odstraňování starých ekologických zátěží, revitalizaci brownfields a rekultivaci území po bývalé těžbě nerostných surovin v městských i venkovských oblastech tak, aby tyto lokality mohly být dále využívány pro aktivity výrobní, volnočasové apod.	Problémová oblast V. Životní prostředí (pilíř V.A Ochrana životního prostředí).	Územní dimenze zaměřená na oblast životního prostředí
		6.2 Snížení produkce komunálních odpadů a zvýšení jejich materiálového využití	Opatření je zaměřeno na snížení produkce komunálního odpadu, podporu prevence a zejména inovativních přístupů k jeho dalšímu materiálovému využití a podporu technologií v oblasti odpadového hospodářství. To vše zejména s ohledem na specifika obcí (malé obce, obce v členitých územích) apod.	Problémová oblast V. Životní prostředí (pilíř V.A Ochrana životního prostředí).	Územní dimenze pro rozvoj měst a jejich zázemí

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
		6.3 Využívání obnovitelných zdrojů energie a podpora úspor energie ve vazbě na místní podmínky	Opatření je zaměřeno na podporu využívání obnovitelných zdrojů energie a úspor energie ve vazbě na místní podmínky a krajinný potenciál, se zaměřením na zvyšování energetické účinnosti a snížení emisí znečišťujících látek, produkovaných domácnostmi, a na aplikaci inovativních technik v průmyslových sektorech a úspory energie včetně sektoru bydlení apod.	Problémová oblast I. Konkurenceschopnost ekonomiky (pilíř I.D Konkurenceschopné podniky). Problémová oblast II. Infrastruktura (pilíř II.C Energetická infrastruktura). Problémová oblast V. Životní prostředí (pilíř V.A Ochrana životního prostředí).	Územní dimenze pro rozvoj měst a jejich zázemí Územní dimenze pro řešení problémů v oblasti trhu práce a podnikání
		6.4 Omezování negativních vlivů dopravy (hluk, prach atd.) na obyvatelstvo a na krajinu	Opatření je zaměřeno na snižování koncentrace emisí, provádění protihlukových opatření a zklidňování dopravy zejména v rozvojových územích. Dále se jedná o realizaci opatření na silnicích ve správě krajů a obcí, zlepšující jejich migrační prostupnost (podchody, propustky apod.).	Problémová oblast V. Životní prostředí (pilíř V.A Ochrana životního prostředí).	Územní dimenze zaměřená na oblast životního prostředí Územní dimenze pro rozvoj měst a jejich zázemí

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
		6.5 Udržitelné užívání vodních zdrojů	Opatření je směřováno ke snížení odběrů vod, omezení úniků z vodovodní sítě, šetření vodou, nakládání se srážkovými vodami zlepšením kvality používaných technologií, podpoře vodohospodářské infrastruktury, retence vody v krajině apod.	Problémová oblast V. Životní prostředí (pilíř V.A Ochrana životního prostředí).	Územní dimenze zaměřená na oblast životního prostředí
	7. Ochrana přírody a krajiny, kvalitní a bezpečné prostředí pro život	7.1 Zlepšování kvality prostředí v sídlech, ochrana a rozvoj krajinných hodnot	Opatření podpoří péči o systémy sídelní zeleně v návaznosti na urbanistickou strukturu sídel. Dále je opatření zaměřeno na podporu koordinace zásahů do krajiny na místní i regionální úrovni především ve vztahu k územím ohroženým přírodními riziky (včetně provádění pozemkových úprav), na realizaci aktivit posilujících ekologické funkce a stabilitu území, aktivity proti suchu, rozvoj mimoprodukčních funkcí krajiny a omezení její fragmentace, omezení negativního	Problémová oblast V. Životní prostředí (pilíř V.A Ochrana životního prostředí).	Územní dimenze zaměřená na oblast životního prostředí Územní dimenze pro rozvoj měst a jejich zázemí Územní dimenze pro rozvoj venkova

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
			vlivu nepůvodních invazních druhů na biodiverzitu apod.		
		7.2 Posílení preventivních opatření proti vzniku živelních pohrom	Opatření je zaměřeno na dokončení vymezení záplavových území na vodních tocích, dobudování vhodných protipovodňových opatření s důrazem na komplexnost řešení a na přírodě blízkých řešeních zahrnujících i problematiku svahových pohybů, zkvalitnění urbanizace území apod.	Problémová oblast V. Životní prostředí (pilíř V.B Změna klimatu a řešení rizik).	Územní dimenze zaměřená na oblast životního prostředí Územní dimenze pro rozvoj měst a jejich zázemí
		7.3 Obnova území po vzniku živelních pohrom	Opatření přispěje k obnově základních funkcí v území zabezpečovaných v působnosti územních samosprávných celků nebo místních samospráv. Realizací opatření se dále sleduje odstranění nebo omezení možných důsledků pohrom, spočívající v narušení	Problémová oblast V. Životní prostředí (pilíř V.B Změna klimatu a řešení rizik).	Územní dimenze zaměřená na oblast životního prostředí

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
			plynulosti, dostupnosti a kvality výkonu veřejné správy.		
Veřejná správa a spolupráce	8. Zkvalitnění institucionálního rámce pro rozvoj regionů	8.1 Zkvalitňování administrativních kapacit veřejné správy	Opatření zahrnuje např. legislativní změny s ohledem na potřeby rozvoje regionů (zejména novela zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Opatření se soustředí na efektivní fungování územní veřejné správy, především pak regionální a místní samosprávy (modernizace správy, strategické a procesní řízení nastavení hodnocení kvality institucionálního prostředí a veřejné správy v území apod.), zvyšování kvalifikace a kompetenčních dovedností úředníků veřejné správy, podpora optimalizace procesů v územní veřejné správě.	Problémová oblast III. Veřejná správa.	Jinak vymezená územní dimenze

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
		8.2 Zkvalitnění systémového rámce podpory regionálního a místního rozvoje	Opatření zahrnuje zejména metodické vedení v oblasti regionálního a místního rozvoje, nastavení indikátorů a zavedení monitoringu regionálního rozvoje s ohledem na jeho udržitelnost, důsledný monitoring přínosů dotací, zejména s ohledem na cíle kohezní politiky EU a cíle SRR ČR 2014 - 2020, posílení a koordinaci vazeb mezi veřejnými politikami a podpora integrovaných přístupů v rozvoji území.	Problémová oblast III. Veřejná správa.	Územní dimenze pro rozvoj měst a jejich zázemí Územní dimenze pro rozvoj venkova
		8.3 Informační a komunikační podpora fungování územní veřejné správy	Opatření se zaměřuje na rozvíjení informačních a komunikačních technologií v územní veřejné správě (služby e-governmentu pro občany a podniky, e-zdravotnictví, e-justice atd.) a na zvyšování provázanosti a prostupnosti informací mezi jednotlivými oblastmi a úrovněmi	Problémová oblast II Infrastruktura (pilíř II.B ICT infrastruktura) Problémová oblast III. Veřejná správa.	Jinak vymezená územní dimenze

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
			veřejné správy a informovanosti veřejnosti a jednotlivých aktérů regionálního rozvoje.		
	9. Podpora spolupráce na místní a regionální úrovni	9.1 Posílení strategických a koncepčních nástrojů a přístupů k místnímu a regionálnímu rozvoji	Posílení strategických a koncepčních nástrojů a přístupů k místnímu a regionálnímu rozvoji Opatření zahrnuje zejména posílení a zkvalitnění strategického plánování krajských a obecních samospráv, vytváření společných strategických dokumentů svazků obcí, posílení vazeb mezi koncepčními dokumenty na národní, krajské a místní úrovni, podporu a koordinaci strategického a územního plánování v rozvoji obcí a regionů, posílení spolupráce při plánování na úrovni regionálních center a jejich zázemí apod.		Územní dimenze zaměřená pro rozvoj měst a jejich zázemí Územní dimenze pro rozvoj venkova

Prioritní oblast SRR 2014 - 2020	Priorita	Opatření	Poznámka	Vazba na problémové oblasti v DoP 2014 - 2020	Vazba na NDÚD 2015
		9.2 Podpora meziobecní a regionální spolupráce	Opatření zahrnuje rovněž podporu dobrovolné meziobecní spolupráce, vytváření partnerství veřejného, podnikatelského a neziskového sektoru na místní a regionální úrovni, vytváření podmínek pro intenzivnější zapojování obyvatel a sdružení do rozvoje území v souvislosti s posilováním identity regionů, dále také vytváření podmínek pro realizaci rozvoje „zdola“ – podpora svazků obcí, místních akčních skupin, organizací destinačního managementu atd., dále uplatňování moderních metod řízení a spolupráce např. principů Místní Agendy 21, rozvíjení přeshraniční a nadnárodní spolupráce regionů ČR s regiony EU apod.		Územní dimenze pro rozvoj venkova